ХУШ КЕЛИБСИЗ, АЗИЗ ҚАРДОШЛАР!

Хош кәлмисиниз, әзиз гардашлар!

Бугун мусобақадош Озарбайжон пахтакорларининг вакиллари областимизга келадилар

МУСОБАҚАДОШЛАРИМИЗНИ МЕҲНАТДА ЯНГИ ЗАФАРЛАР БИЛАН МАМНУН ЭТАЙЛИК!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

13 йил чиқиши

№ 141 (3369).

20 июль

ЧОРШАНБА

1966 йил

Баҳоси 2 тийин.

БИР-БИРИГА ДЎСТ, БИР-БИРИГА ҲАМКОР

Бугун қардош ва қондош Озарбайжон республикаси пахтакорларининг вакиллари Ўзбекистонга келадилар. Улар икки республика қишлоқ хўжалиги ходимлари ўртасида традицияга айланиб кетган социалистик мусобақа шартларининг қандай бажарилаётганлиги билан танишадилар.

Ўзбекистон — Озарбайжон. Бу сўзлар ҳар икки республика халқларининг қалбларига азалдан абадий жойлашиб кетгандир. Бир-бирлари билан қонқардош, бир-бирлари билан ҳамкор ва кўмакдош бу икки республика халқлари ҳамма соҳаларда қўлни-қўлга бериб, бир мақсад ва бир юксак истак йўлида меҳнат қилмоқдалар. Икки халқ ўртасидаги дўстлик ва қардошлик тиллардан-тилларга, қалблардан-қалбларга кўчиб, қўшиқларимизда, достон ва ҳикояларимизда, куй ва санъатларимизда, тўй ва тамошаларимизда куйланмоқда, шунинг учун ҳам ҳар бир халқ вакилининг келиши, учрашув ва кўришишлари Ўзбекистонда ҳам, Озарбайжонда ҳам зўр хурсандчиликка айланиб кетади. Ана шундай пайтларда «Хуш келибсиз азиз дўстлар!», «Халқларимиз ўртасидаги ленинча дўстлик, қардошлик ва биродарлик янада яшнасин ва гулласин!» деган сўзлар озарбайжонлар тилида ҳам, ўзбеклар тилида ҳам баралла янграб эшитилади.

Қардош Озарбайжон пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси Тошкент областининг пахта далаларида ҳам бўлади. Улар ҳар йилгидек қишлоқ хўжалиги, айниқса пахтачилик, чорвачилик ва деҳқончиликнинг бошқа соҳаларида ўзбек пахтакорлари қилаётган ишлар билан танишадилар. Мусобақадошларнинг тажрибаларини ўрганиш билан бирга, уларга ўзларининг қимматли маслаҳат ва ёрдамларини ҳам берадилар. Бундан олдинги йилларда бўлиб ўтган ана шундай ўзаро мусобақалар ҳар икки республика қишлоқ хўжалиги ходимларининг барча соҳалардаги ишларига ижобий таъсир кўрсатди. Биз дўстларимизнинг катта ёрдамларини ўтган йилги муваффақиятларимизда аниқ ва равшан кўрдик.

Яқинда мусобақадош Сирдарё областининг пахтакорлари пойтахт областининг колхоз ва совхозларида бўлдилар. Улар илғор хўжаликларнинг ғўза парваришини намунали олиб бориб, ҳосилга-ҳосил қўшиш йўлида фидокорона меҳнат қилаётганликларидан мамнун бўлдилар. Шу билан бирга Сирдарёлик дўстларимиз ҳам ишимиздаги камчиликларни тўғри ва ҳаққоний кўрсатиб бердилар. Шундан бери ўтган оз вақт ичида қишлоқ хўжалиги ходимлари ғўза парваришидаги мавжуд камчиликларни тугатиш йўлида бирмунча амалий чоралар кўрдилар. Пахтакорларимизнинг бутун эътибори ҳосилга-ҳосил қўшиш, олинган социалистик мажбуриятни қоплайдиган даражада мўл ҳосил етиштиришга қаратилгандир.

Областимизнинг кўпчилик колхоз ва совхозларида ғўза парвариши намунали олиб борилмоқда. Суғориш, культивация ўз вақтида ўтказилаяпти. Ўтга ва зараркунандаларга қарши кураш кучайтирилган. Ҳар тупда 2-3 тадан, ҳатто ундан ҳам кўпроқ тўлиқ кўсак ҳосил қилдиришга эришган хўжаликлар анчагина бор. Лекин шу билан бирга баъзи колхоз ва совхозларда ғанимат кунлар бекор ўтмоқда, ғўза парвариши кўнгилдагидек эмас. Зараркунанда ва ёввойи ўтларга қарши курашга етарли эътибор берилмаяпти. Ишнинг сифатига қараб ҳақ тўлаш ҳамма ерда ҳам йўлга қўйилмаган. Шунингдек терим агрегатларини ремонт қилиш ва мавсумга тайёрлаш қониқарли бормаяпти.

Мусобақадошларимиз келган шу кунларда яна ҳам ғайрат ва шижоат кўрсатиб ишлашимиз керак. Уларнинг маслаҳат ва эътирозларига амал қилиб, барча майдонларда мўл ҳосил тўплаш учун курашайлик. Халқларимиз ўртасидаги дўстлик, қардошлик, ажойиб традицияга айланиб кетган ўзаро социалистик мусобақа янада мустаҳкамлансин, кенг ривож топсин. Дўстларимиз учун қалбларимиз ҳам, дилларимиз ҳам очиқ. Бизнинг қувончимиз уларнинг қувончи, уларнинг ғалабаси бизнинг ғалабамиз. Хуш келибсиз, азиз ва қадрдон озарбайжонлик қардошларимиз!

ТОШКЕНТЛИКЛАР, БОЛАЛАРИМ!

Шоаҳмад ШОМАҲМУДОВ

Мен Октябрь район ижроия комитетига бордим. Ҳозир у ерда одамларнинг кети узилмайди, ҳар бирининг бошида бир ташвиш. У ерда кичик стол ёнида танишим Акбар Оқиловни кўриб қолдим. У Кўкалдош ёнидаги катта китоб магазинида директор бўлиб ишлайди. Ижроия комитет уни ҳам сафарбар қилган, ҳозир у зилзиладан зарар кўрганларга «гарантияли хат» деган нарсани ёзиб беряпти. У саводхон ва маданиятли киши, шунинг учун Акбарга мурожаат қилдим.

— Биласанми, ўғлим, — дедим мен, — ёзув-чизувда кучли эмасман. Баҳрим ҳам шунақа. Китоб савдосини сенга топшириб қўйишган эканми, демак, сен ўқимишли одамсан. Мен ҳозир айтиб тураман, сен ёзиб бер.

Унга қуйидагиларни айтдим (у эса ёзиб турди).

— Тошкент шаҳар Октябрь район Ижроия комитетига. Шоаҳмад Шомаҳмудов билан Баҳри Шомаҳмудовадан. Ариза. Зилзиладан сўнг кўп ҳамшаҳарларимиз бошпанасиз қолди. Бирор оилани бизнинг уйимизга юборишингизни сўраймиз. Улар учун уйимиздан икки хонани ажратиб қўйдик.

Кейин унинг қўлидан ручкани олиб, имзо чекдим. Сўнгра эса Баҳри ҳам қўл қўйди, бир кун олдин бу ҳақда обдон гаплашиб олган эдик...

Ҳаётимиз шундайки, болаларим, мен айтмасам ҳам ижрокомга келишдан олдин Баҳри билан нима ҳақда гаплашганлигимизни тасаввур қилишингиз мумкин. Бизларни кинода ҳам кўрсатишган, китоб, газеталарга ҳам ёзишган. Айтишларича, уруш вақтида ўн тўрт етимнинг бошини силаб, яхши иш қилганмиз. Бир четдан қараганда, бу балки қаҳрамонликдир, биз учун эса буларнинг ҳаммаси ўз болаларимиз. Халқимизнинг «юрт тинч — сен тинч, қўшнинг тинч бўлса сен тинч» деган гапи бор...

Биз бошпанасиз қолганлардан бирортасини уйимизга чақирайликми-йўқми, деб мулоҳаза қилиб ўтирмадик. Бу ўз-ўзидан равшан. Биз бошқа ҳақда гаплашдик. Баҳри билан биз одамларнинг назарида эканмиз, бурчимизни шундай бажарайликки, бизнинг сўзимиз ҳам оғир мусибат кунларида ҳамшаҳарларимизга ёрдам бўлсин, деб ўйладик.

Мана, энди сиз ҳамюртларим билан гаплашиб турибман.

Тошкентликлар, болаларим!

Дунёда энг мустаҳкам, энг ишончли нарса ер эканлигини биз ҳаммамиз яхши биламиз. Ер бизни боқади, кийинтиради, унда биз бинолар қурамиз, ўсамиз, яшаймиз, ўз изимизни қолдирамиз ва дунёда худди замин каби мустаҳкам ва барқарор из қолдириб кетган кишилар билан фахрланамиз.

Лекин шундай кун келдики, замин ўз фарзандларига саховат қилмади, хавфли ва даҳшатли бўлиб қолди. У кўпларимизнинг уйимизни вайрон қилди, баъзиларнинг кўнглига даҳшат солди. Мен бу ўринда ерни қоралай олмайман, чунки биз ҳаммамиз заминнинг мустаҳкамлигига ишониб келганмиз.

Ҳозир замин ҳам қайсарлик қилган вақтда мен сизлардан сўрайман: заминдан ҳам мустаҳкам нарса нима?

Бунинг бир жавоби бор: Инсон. Сиз билан биз мустаҳкаммиз, азиз тошкентликлар.

Литвинов номли маҳалламизда менинг дўстларим кўп. Биз шаҳарнинг бир четида яшаймиз, зилзила деярли зарар етказмаган. Маҳалла комиссиямизнинг раиси Ҳаким Мусаев (у ҳам олим одам, мактаб директори) маҳалла аҳолиси 200 студентни ўз уйига қабул қилганлигини айтиб берди. Бундан ташқари ҳашар қилиб, клубни ремонтдан чиқаришди, хуллас, бу клубда ҳам 50 студент яшаши мумкин.

Бу студентларнинг ўзлари эса ётоқхоналарини уйи бузилганларга бўшатиб берганлар.

Уйи вайрон бўлган кишилар эса ҳар куни ишга чиқиб, Тошкентимиз умумхалқ дастурхонига қўшаётган ҳиссаси камаймайдиган даражада меҳнат қилмоқдалар. Ахир Тошкент бу йил бажарадиган ишларни қаерлардадир кутишмоқда, умид қилишмоқда.

Биз шундай одамлармизки, ҳеч қандай мусибат бизни енгаолмайди, ҳеч қандай кулфатда ёлғиз қолмаймиз ва ҳеч кимни ёлғиз қолдирмаймиз.

1941 йил эсимда. Ҳафта ўтган сайин Тошкентда одамлар кўпаяборарди. Ўша вақтда юз минглаб кишиларни пойтахтимизга саёҳат орзуси эмас, балки оғир мусибат олиб келган эди. Ўшанда ўзбек қарияларининг фронтга кетган ўзбек жангчиларига хатини радио орқали эшиттиришди. Ана шу хатнинг бир жойи, орадан йигирма йилдан ортиқ вақт ўтган бўлса ҳам, қалбимда мустаҳкам жой олганича турибди. Қариялар йигитларимизга шундай дейишган эди: катта биродарингнинг уйига герман босмачилари бостириб кирди, русларнинг уйи — сенинг ҳам уйинг. Уни халқимиз фарзандига хос матонат билан ҳимоя қил.

«Русларнинг уйи — сенинг ҳам уйинг», — деб ёзишган эди қариялар. Эндиликда эса болаларим, бизнинг уйимиз ҳар бир руснинг, украин, белорус, қозоқ, қирғиз, латиш, молдован, туркман, тожик, эстон, грузин, арман, литвалик, озарбайжонлик ва татарнинг уйи эканлигини ҳар биримиз кўриб турибмиз. Тошкент кўчаларида турли тилда гаплашувчи кишиларни, биз учун қўлларидан келган ҳамма нарсани қилиш учун ўз уйларини, иш жойларини қолдириб бу ерга келган бақувват, қувноқ ёшларни кўриб турибман. Чоғимда «қўшнинг тинч — сен тинч» деган мақол бошқа халқларда ҳам бор. Бу фақат мақолгина бўлиб қолмай, одамлар амал қиладиган қоидадир. Совет кишилари ўз қардошлари бошига кулфат тушганда қараб тураоладиларми!

Бир-бирингизга қаранг: биз қандай кишилармиз, замину-замонда бизнинг кучимизга бардош берадиган нарса йўқ.

Биродарларимиздан абадий миннатдормиз. Лекин сиз билан биз мамлакатимизнинг улкан ва саҳий ёрдамини кўриб туриб, ўз куч-ғайратимизни бир дақиқа бўлса ҳам бўшаштира оламизми? Йўқ, минг бор айтамизки, йўқ!

Мен бир миллион юз минг ҳамшаҳаримга мурожаат қиламан: ҳар биримиз ўзимиздан, жонажон шаҳримизни тиклаш учун нима қилдик, деб сўрайлик. Мен мурожаат қиламан: қизил алвонларга ва қалбларга ҲАР БИР ТОШКЕНТЛИК — ТОШКЕНТ БИНОКОРИ деб ёзиб қўйилсин. Қурилиш майдонлари сизларни кутмоқда, машиналар тезроқ ишлатилишини кутмоқда ва менимча яхши деҳқоннинг ерида чигит қандай тез униб чиқса, шаҳримизда ҳам янги уйларнинг деворлари шундай тез юксалади.

ҲАР БИР ТОШКЕНТЛИК — ТОШКЕНТ БИНОКОРИ!

1941 йил ёдимда. Тошкент вокзали тўла уйсиз қолган одамлар, катталар ва болалар тушган поездлар тўхтовсиз келиб турибди. Болалар! Узоқдаги иссиқ шаҳарга, мустаҳкам ва жонажон тупроққа қадам қўйгунларига қадар уларни уруш қандай жароҳатлаган эди. Аммо янги уй уларнинг қалбини даволади. Сўнгра мамлакатимиз кишилари сафига ўн минглаб ёш шонли тошкентликлар, ўн минглаб ажойиб гражданлар қўшилди. Шомаҳмудовлар тўғрисида кўп гапиришади. Ҳолбуки, шаҳримизда ўн минглаб кишилар урушда етим-есир қолганларни ўзларига ўғил-қиз қилиб олганликларини одамлар яхши биладилар.

Улар етимларнинг отаси ўрнига ота, онаси ўрнига она бўлиб, икки баравар масъулиятни ўз зиммаларига олдилар. Биз ана шундай одамлармиз, ҳар қандай мусибат бизнинг олдимизда чекинади.

Ўша йиллардаги ишлар сира унутилмайди. Аммо ҳозирги пайтда бир дақиқа бўлса ҳам ўз куч-ғайратимизни бўшаштира оламизми? Йўқ, мутлақо йўқ! Ҳозир заводларда, фабрикаларда одамлар икки кишининг ишини қилаётганини, ўзи учун ва қурилишга кетган ўртоғи учун ишлаётганини болаларим менга айтиб беришди.

Ҳамшаҳарлар, сизларга мурожаат қиламан: ҳар биримиз ана шундай ишлайлик. Бирорта ҳам станок тўхтаб қолмасин. Шу билан бирга ҳар бир завод, ҳар бир фабрика, ҳар бир идора қурилишларга одам берсин.

СССРдаги барча қардош республикалардан келган биродарларимиз билан бирга янги шаҳар қуряпмиз. Менимча бу энг гўзал ва қулай шаҳар бўлади. Чунки юртимизга энг яхши усталар келишган. Биз янги уйлар, кўчалар ва кварталларни жуда тез ва соз барпо қиламиз. Шаҳар қурилишида тонг отгандан қуёш ботгунча эмас, кечаю-кундуз ишлаймиз. Халқнинг аҳди шундай.

Маҳалламизни олиб кўрайлик. Ҳашар нималигини олдин ҳам билар эдик. Ҳашар — ўзбекларнинг одати, лекин республикамизда яшайдиганларнинг ҳаммаси бу олижаноб одатни яхши кўрадилар. Биз ҳашар қилиб қизил чойхона, клуб, учта магазин, идора қурдик, кексалар учун шийпон ясадик, сартарошхона, медпункт, ошхона ва омбор қуряпмиз. Баҳри билан биз бошпанасиз қолган оилага уйимизнинг икки хонасини ажратиб берганлигимизни қўшниларимиз эшитгач, улар ҳам бизникига ҳашарга келишга тайёр эканликларини билдиришди. Улар шу икки хонамизни ремонт қилиб, яшаш учун қулай қилиб беришмоқчи.

Карнай-сурнайлар умумхалқ Тошкент ҳашари ҳақида бутун шаҳарга жар солсин. Ҳамшаҳарларим ўтмишдаги шонли ҳашарларни — Фарғона канали, Фарҳод электр станцияси, Бекободдаги пўлат эритадиган завод қурилишидаги ҳашарларни эсласин.

МЕН СИЗЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛАМАН: ҲАШАРГА ЧИҚАЙЛИК, ДЎСТЛАР!

Қўшниларим бизникига ёрдамга келишди, уларга минг раҳмат: лекин ўзим ҳам ишда қолишмайман — ҳали куч-қувватим бор. бир вақтлар мени бекорга «уста» деб атамаганлар. Болаларимдан сўранг, учраган йигитдан сўранг, улар иш вақтида қари одамнинг маслаҳати нақадар қимматли эканлигини айтиб беришади. Шаҳримизда олтин тажрибасини мармар тахталарга ёзиб қўйишга арзийдиган, сочларига қиров тушган одамлар оз эмас.

Масалан, сизнинг ўзингиз, ҳурматли Ҳожи Қосимов. Сиз қадоқ қўлларингиз билан қурган бинолар зилзилага бардош берди ва асрлар бўйи туради. Кўкрагингизда қаҳрамонлик Олтин Юлдузи порлайди, сочингиз эса оқарган. Халқ сизни дам олишга кузатиб қўйганлигини яқинда газетадан билдик. Янги уйларнинг деворлари қанчалик тезроқ қад кўтарса, кўчалардаги палаткалар шунчалик тезроқ йўқ бўлади. Шундай кунларда сиз — шонли бинокорнинг қараб турмаслигингизга ишонаман. Сизнинг қаҳрамонлик меҳнатингиз яна халқлар оғзида достон бўлсин.

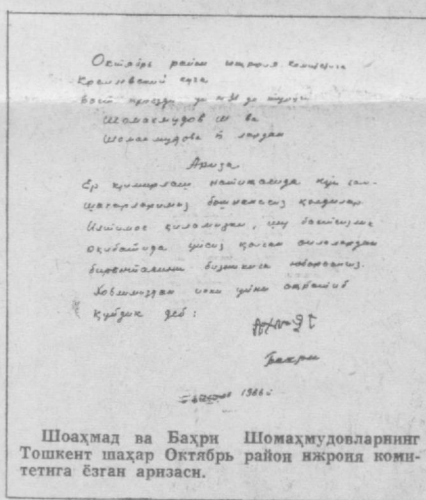

Шоаҳмад ва Баҳри Шомаҳмудовларнинг Тошкент шаҳар Октябрь район ижроия комитетига ёзган аризаси.

Хожи ака Қосимов, Мирза ака Маҳмудов, Захар Васильевич Мужиков, Антон Иванович Шишов ва бошқа оқсоқол тенгдошлар, сизларга мурожаат қиламан: шу оғир кунларда ўз тажрибамизни, ўз билимимизни ва маслаҳатларимизни жонажон шаҳримизга бағишлайлик. Олдинги иш жойларимизга қайтиб борайлик. Бу билан Тошкент учун яхши ва хайрли иш қилган бўламиз.

ТОШКЕНТЛИКЛАР, БОЛАЛАРИМ!

Ҳозир Шомаҳмудовлар кўчасида деярли қирқ киши яшайди. Уруш вақтида, оғир ва очлик йилларида асос солинган бу оила ҳозир шу қадар ўсди. Фарзандларим ва невараларимнинг ҳар бири пойтахтимизга қўлидан келганча ёрдам беряпти. Биз бир оилага эшигимизни очиб бердик, ижроком кимни юборса қучоқ очиб кутиб оламиз, дедик. Ижроком, уйингизга болалар касалхонасида ишлайдиган бева ҳамшира Зайтуна опа Зарипова борсин, унинг тўрт боласи бор, деди. Агар қўлимиздан келганда яна кўпгина оилаларни бағримизга олардик; ахир ҳали кўп палаткалар турибди, қиш эса кун сайин яқинлашмоқда.

Мен уйи омон қолган кишиларга мурожаат қиламан: атрофингизга бир назар солинг. Тошкентимиз бошига нақадар катта мусибат тушганлигини бир кўринг: ана ўшанда бефарқ қараб тура олмайсиз. Минг йиллик шаҳримизнинг виждони бундай бефарқ кишиларни кечирмайди.

Сизларга мурожаат қиламан: тўрт хонали уйингиз бўлса иккитасини беринг, уч хоналик бўлса, биттасини беринг, уйингиз икки хонали бўлса ҳамшаҳарларингизга ёрдам бериш учун қандай қилиб жой ажратишни ўйлаб кўринг! Ана шу ҳақда яхшироқ ўйланг ва ижроия комитетга шошилинг. Икки-уч йилдан сўнг бинокорлар янги квартираларнинг калитларини топширганда, бу қийинчиликлар унутилиб кетишини эслатиб ўтирмасак ҳам бўлади. Агар шундай эслатиш зарур бўлган одамлар топилса, айтиб ўтишимиз ҳам мумкин. Аммо бундай одамларнинг топилишига ишонмайман, чунки мен бутун умрим Тошкентда ўтди ва ўз ҳамшаҳарларимни яхши биламан.

Очиқроқ қилиб айтганда ҳозир шундай вақтки, бу вақтда икки қурилиш жуда муҳим. Биринчиси, шаҳар қурилиши бўлса, иккинчиси, қалбимиздаги қурилишлардир; ахир бу оғир синовдан янада мусаффо, чиниққан, самимий ва дўстона бўлиб чиқишимизга ишонаман. Мен кекса темирчиман, умримда анча-мунча металлни тоблаганман... Келинг, қалбимизда янада гўзал, янада мустаҳкам ва ишончли имора қурайлик. Зилзиладан зарар кўрганларга ёрдам бериш шу қалбимиз иморатининг мустаҳкамлиги ва гўзаллиги учун бир синов. Ана шу синовдан ўтганларга шон-шараф бўлсин.

Бизнинг ҳаммамиз бу синовдан ўтамиз — бунга ишончим комил, тошкентликлар, болаларим.

Кўриб турипсиз, бутун Советлар мамлакати, жонажон партиямиз биз билан бирга.

Ёзиб олувчи Ю. ГРИГОРЬЕВ. («Правда Востока», 19 июль).

Тўрт боланинг онаси Зайтуна опа Зарипова Шомаҳмудовлар уйига кўчиб келаяпти. Уни Баҳри опа самимийлик билан кутиб олмоқда. (ўнгда).

А. Абалян фотоси.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ТОШКЕНТ КАБЕЛЬ ЗАВОДИНИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Етти йиллик план топшириқларини муддатидан олдин бажарганлик ва ишда юксак техника-иқтисодий кўрсаткичларга эришганлик учун **Тошкент кабель заводи МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1966 йил 19 июль.

ЛЕНИН ОРДЕНИ «ТАШТЕКСТИЛЬМАШ» БАЙРОҒИДА

Кеча «Таштекстильмаш» заводи ишлаб чиқариш илғорлари Низомий номидаги Педагогика институтининг мажлислар залига тўпланишди. Бу ерда завод коллективига Ленин ордени топширилишига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

СССР Олий Совети Президиумининг «Таштекстильмаш» заводини Ленин ордени билан мукофотлаш ҳақидаги фармони ўқиб берилади. КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов СССР Олий Совети Президиумининг топшириғига мувофиқ корхона дирекцияси ва жамоат ташкилотлари вакилларига корхонанинг юксак мукофот — Ленин ордени билан мукофотланганлиги ҳақидаги ёрлиқни топширади.

Корхона директори ўртоқ З. Назиров завод коллективи номидан юксак мукофот учун Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига қизғин миннатдорчилик билдирди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари ўртоқ А. С. Абдалин энг яхши Тошкент машинасозларига ҳукумат мукофотларини топширди.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади. У СССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукумати топшириғига мувофиқ завод коллективи ва юксак ҳукумат мукофотлари олган барча тўқимачиларни чин қалбдан табриклади ҳамда уларга жонажон Ватанимиз бахт-саодати учун қилаётган меҳнатларида янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев, СССР Енгил ва озиқ-овқат саноати учун машинасозлик ҳамда рўзғор асбоблари министрининг ўринбосари Н. Ф. Игнатов, Тошкент область партия комитетининг секретари К. Н. Бекаев, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Р. Расулов ўртоқлар иштирок этдилар.

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

Пахтазор лочини

БУГУНГИ мажлис партия комитетининг секретари Тожихўжа аканинг юрагидаги орзуларини қанотлантириб юборди. Сўзга чиққан коммунистларнинг деярлик ҳаммаси, айниқса, раис жон куйдириб гапирди. Колхозчиларимиз, деб айтди у, юқори зонани «оёққа боғ, юракка доғ» деб айтишади. Ҳақ гап. Ахир қачонгача бу зона колхозимизни орқага судрайди, қачонгача йўлимизда тўсиқ бўлади.

Раиснинг қайғурганича бор эди. Бу ерга қанчадан-қанча мардимайдонлар келиб кетишди. Уларнинг ҳаммаси ҳам бу зонани оёққа турғизаман, деб ҳаракат қилишди. Жалил ака, Умар ака, Нормат акалар озмунча меҳнат сарф қилишмади. Лекин уларнинг ҳаммаси ҳам майдондан кураклари ерга тегиб чиқиб кетди. Олов қалбли Усмонов энди ана шу участкага бориб ишлашга қатъий аҳд қилди.

...У ишни одамлар билан суҳбатлашиб, уларнинг юрагига қўл солишдан бошлади. Бир-икки суҳбатдан сўнг калаванинг учи топилгандек бўлди: одамлар бу участканинг ерлари ишдан чиқиб қолган, ҳосилдорликни ошириш мумкин эмас, деб умидларини узиб қўйишган экан. Шунинг учун ҳам улар кўпроқ томорқага зўр беришади. Дала ишларида эса, актив қатнашмай қўйганлар.

Тожихўжа ака бундай деб ўйлаш мутлақо нотўғри эканлигини одамларга тушунтирди.

— Ернинг яхши-ёмони йўқ, — деди у. — Ҳамма гап ўзимизга боғлиқ. Астойдил ҳаракат қилсак албатта юқори ҳосил оламиз.

Далада иш қизиб кетди. М. Ғаниева, С. Хаитбоева, З. Сирожиддинова каби ўртоқлар бригадага янгидан аъзо бўлиб келишди. Тракторчиларга кенг эрк берилди. Ишнинг сифати биринчи ўринга қўйилди.

Ҳосил кутилгандан ҳам зиёда бўлди. Коммунист Тожихўжа ака бошлиқ пахтазор мардлари 173 гектар ернинг ҳар гектаридан 28 центнердан ҳосил олиб, биринчилар қатори маррага етиб келдилар. Йил охирида ҳосилдорлик 32 центнерга етди. Коммунист Тожихўжа ака ҳақиқатан ҳам зўр ташкилотчи, уста пахтакор эканлигини намойиш қилди.

...Бўзариб тонг отмоқда. Енгил шабада тонг жарчиларининг дастлабки қичқириқларини қулоқларга олиб келади. Дарахтларда уйқудан кўз очган қушлар чуғурлайди. Бу манзара катта пайкалнинг қоқ ўртасидан кесиб уфқ томонга қараб аста одимлаб бораётган ўрта бўйли, тўлачадан келган Тожихўжа акани маст қилган эди. У ҳар саҳар табиат гўзаллигининг кайфини суради.

Нариги пайкалдан тракторнинг овози эшитилди. Кўп ўтмай қўшни звенонинг тракторчиси ҳам ишни бошлаб юборди. Далада жўшқин ҳаёт бошланди. Бригадир ажойиб механизатор звено бошлиқлари Норхўжа ва Эргашларнинг ишини завқ билан кузатарди. Ҳақиқий коммунист деб шуларни айтса бўлади. Кечасию-кундузи тиним билишмайди, аравани баравар тортишяпти азаматлар. Улар бор экан, албатта, юзимиз ёруғ, планимиз ортиғи билан бажарилади.

Бригадир Сочтепага етиб борганида дарахтлар орасидан «Волга» машинаси кўриниб қолди. Ундан раис Убайдулла ака Мусаев тушиб келди. Убайдулла ака бригадир билан кўришар экан, маъноли қилиб жилмайиб қўйди. Унинг бу қарашидан, «ана, айтмовдимми, ҳаммаси жойида бўлади, деб» деган маънони уқиб олиш қийин эмасди.

Гап бундай. Бригада аъзолари чигитни сифатли ишланган ерларга экиб, яхши ундириб олишди. Апрель ойига келганда ер бетини яшил ниҳоллар яшнатиб юборди. Лекин бир кечалик совуқ ана шу ниҳолларнинг талай қисмини шикастлаб кетди. Ўшанда Тожихўжа ака кўп изтироб чекди. Раиснинг гаплари унга катта далда бўлди.

— Ким айтади сизни кўпни кўрган тажрибали деҳқон деб, — деган эди ўшанда раис, — ҳеч бир иккиланманг, ҳаммаси яхши бўлиб кетади.

Тожихўжа ака, бригаданинг барча аъзолари табиий офат келтирган зарарнинг ўрнини қоплаш учун астойдил меҳнат қилишди. Хато бўлиб қолган ерларга чигит экилди, баъзи карталардаги ғўзалар қўшимча парвариш қилинди. Ҳар туп ғўза бригада аъзоларининг диққат-эътиборида бўлди. Ер семиз, бўрсилдоқ эди. Шунинг учун ўсимлик тез кунда ўзини ўнглаб олди. Мана бугун бу бригада далаларини кезган кишининг кўнгли яйрайди. Барча майдондаги ғўзалар текис ҳосил олмоқда. Ҳамма ҳурсанд.

— Биз бригадамиз аъзолари билан яна бир бор маслаҳатлашиб олдик, — деди Тожихўжа ака, — 28 эмас, 35 центнердан пахта етиштиришга аҳд қилдик. Далалмизда ана шунга яраша ҳосил тўпланмоқда.

— Раҳмат, катта раҳмат, — деди раис Тожихўжа аканинг қўлини сиқиб, — сизларнинг бу ташаббусларингизга колхозимизнинг бошқа бригадалари ҳам, албатта, қўшилишади.

Бригадир раис билан хайрлашиб далага, колхозчилар олдига йўл олади. Катта кетвормадикмикин, деб хаёлидан ўтказади у. Лекин пахтазор ичида тракторни маҳорат билан бошқариб, ғўза тупларига жон бағишлаётган азаматларни кўз ўнгидан ўтказар экан, йўқ, катта кетмадик, албатта, сўзимизнинг устидан чиқамиз, деб қўйди ўзига ўзи.

А. ИНОҒОМОВ,
Янгийўлдаги Свердлов номли колхоз.

ҚУРИЛИШ ТАННАРХИ АРЗОНЛАШМОҚДА

Оҳангарондаги 2-ихтисослашган механизация бошқармаси коллективи беш йилликнинг биринчи йилида баракали меҳнат қилмоқда. Давлат планларини ой сайин ортиғи билан бажараётир. Шу йилнинг олти ойлик қурилиш-монтаж ишлари плани 150 процент қилиб адо этилди. Шу даврда 1 миллион 100 минг сўмликдан кўпроқ капитал маблағ ўзлаштирилди.

Бинокор ва механизаторлар қурилиш - монтаж ишлари таннархини арзонлаштиришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Шу мақсадда ички резервларни ишга солишяпти. Қатор сермеҳнат операциялар механизациялашди. Бинокорлик материаллари тежаб-тергаб сарфланаётир. Натижада қурилиш таннархи пландагига қараганда 0,4 процент арзонлашди. Шунинг эвазига минглаб сўм давлат маблағи тежаб қолинди.

А. ПЕТРОВ.

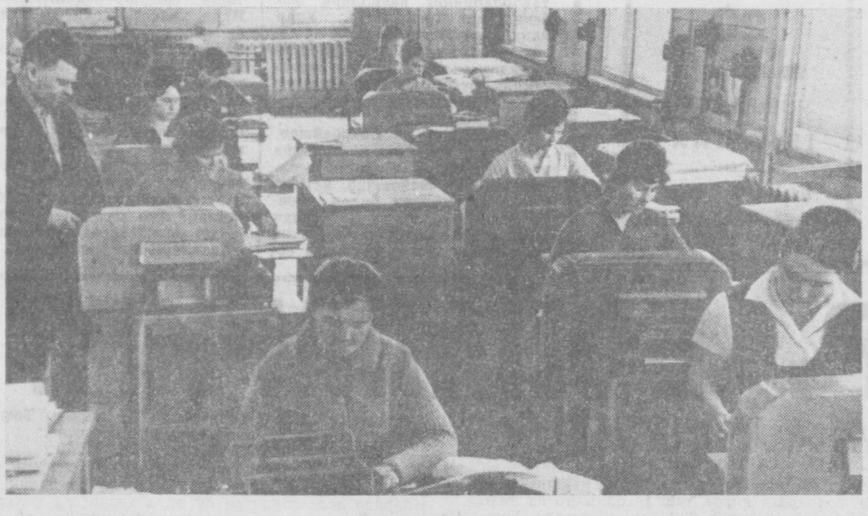

Чирчиқдаги ҳисоблаш маркази республикадаги ана шундай марказлар ўртасида ўтказилган конкурсда энг яхши кўрсаткичларга эришиб иккинчи ўринни олишга муваффақ бўлди. Суратда: Чирчиқ ҳисоблаш марказининг ҳисоб-перфорация машиналари залида.
М. Нуриддинов фотоси.

КОРХОНА БЕШ ЙИЛЛИГИ

46 МИНГ ПРИЦЕП УЧУН

Тошкент автомобиль машинасозлиги заводи коллективи мамлакатимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг яқин кўмакдоши ҳисобланади. Бу ерда тайёрланаётган прицеплар ва автопоездлар қишлоқ хўжалик юкларини ортиш, ташиш ва туширишга катта ёрдам бераяпти. Айниқса, пахтакорлар миннатдор бўлишмоқда машинасозлардан. Чунки корхона тайёрлаб бераётган прицеплар пахтачиликни комплекс механизациялашдек жуда мураккаб вазифанинг ҳал қилинишида салмоқли ўрин тутмоқда.

Корхонада ҳар йили минглаб прицеплар колхоз ва совхозларга жўнатилаяпти. Бу йил ўтган йилдагига қараганда анча кўп прицеп ишлаб чиқариши лозим. Айниқса беш йиллик учун мўлжалланган марра каттадир. **Илгари беш йилликнинг охирига бориб корхонада 30 минг прицепни тайёрлаш мўлжалланган эди. Коллектив уни кўпайтирди. Ички имконият ва резервларни ҳисобга олиб, беш йилликнинг охирида мамлакатимиз пахтакорларига 46 минг прицеп етказиб беришга қарор қилди.** Бундан ташқари, корхонада автопоездлар ишлаб чиқариш ҳам кескин ортади. Дастлабки ҳисобларга қараганда ҳар йили завод конвейеридан 2 мингтадан автопоезднинг тушиши мўлжаллаяпти. Бу агрегатларнинг ҳар бирига 7 тоннадан юк ортиш мумкин.

Корхона коллективи бу мажбуриятнинг нақадар масъулиятли ва шарафли эканлигини чуқур англаган ҳолда фидокорона меҳнат қилаяпти. Пахтачиликни юксалтириш, уни комплекс механизациялаш вазифасининг мумкин қадар тезроқ тўла-тўкис ҳал қилинишига муносиб ҳисса қўшиш иштиёқида тиним билмаяпти. Иш суръатини муттасил жадаллаштирмоқда.

Шу кунларда корхона цехларини айланган ҳар бир киши бунинг гувоҳи бўлади. Ҳамма жойда меҳнат қайнаяпти. Барча машинасозлар ўз постларида тез ва соз ишлашга, иш вақтидан, асбоб-ускуналардан унумли фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар.

Машинасозлар беш йиллик план топшириқларини тўла ва ортиғи билан адо этиш учун қизғин тайёргарлик олиб боришаяпти. Жуда кўп ташкилий-техникавий тадбирларни амалга оширишни мўлжаллаб қўйишди. Қатор янги ишлаб чиқариш қувватлари фойдаланишга топширилади. Эскириб қолган асбоб-ускуналар янгилари билан алмаштирилади ёки модернизация қилинади. Ишлаб чиқариш маданияти муттасил ортиб боради. Саноат эстетикаси ҳамма цехларда кенг жорий қилинади.

1968 йилга бориб корхонада йирик, замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган янги темирчилик корпуси ишга туширилади. Бу техника прогрессини тезлаштиришда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Чунки корпусда ҳар йили 50 минг тонна чўкичланадиган металл ва штамповкалар тайёрланди. Бу билан яна бир машаққатли, серхаражат юмушга чек қўйилади: ҳозирги вақтда ана шундай қолип ва штамповкалар Россия федерациясининг турли шаҳарларидан келтирилаяпти. Бу корхонанинг бир меёрда ишлашига салбий таъсир кўрсатмоқда. Чунки бундай деталлар кўпинча ўз вақтида олинмайди, сифати ҳам кўнгилдагидек бўлмайди. Бунинг устига уларни олиб келиш учун кўплаб маблағ сарфланмоқда. Корпус ишга тушгач, бунга хотима берилади. Маҳсулот таннархи ҳам арзонлашади. Сифати эса шубҳасиз яхшиланади.

Корпусда барча ишлаб чиқариш жараёнлари тўла механизациялашган, қатор операциялар эса автоматлашган бўлади. Қўл кучи жуда кам сарфланади. У табиий газ асосида ишлайди. Процессларнинг кўпчилиги марказий пультдан туриб бошқарилади. Бу эса ишлаб чиқариш маданиятининг юксак савияда, унумли ва сифатли ишлаш учун ҳамма шароитлар етарли мавжуд бўлади деган гап.

1969 йилда асбобсозлик-штамповка корпуси ишга туширилади. Бу ерда турли-туман қирқувчи асбоблар, штамплар, пресс қолиплар, мосламалар тайёрланади. Бир йилда корпус коллективи томонидан тайёрланган маҳсулот миқдори 6 миллион сўмликни ташкил этади. Натижада ҳозирги вақтда катта эҳтиёж сезилаётган ёрдамчи асбоблар, штамплар, пресс қолиплар етарли бўлади. Ҳатто бошқа корхоналарга етказиб бериш имкони ҳам туғилади.

Б. АКСАНИЧ.

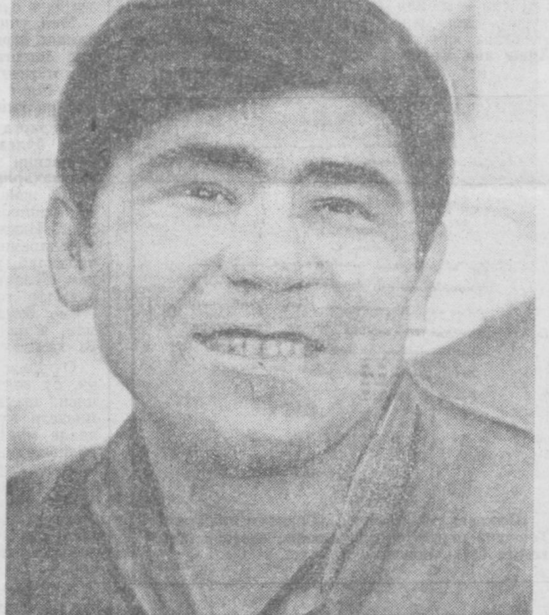

Раҳматулла Муҳаммаджонов мана 14 йилдирки, «Узбекхлопкомаш» заводида слесарь бўлиб ишлайди. У ўз смена топшириқларини доимо ошириб бажаради. Суратда: ўртоқ Р. Муҳаммаджонов.
А. Абалян фотоси.

ИЛЬИЧ ЧИРОҚЛАРИ

Бундан 40 йил муқаддам, 1926 йил 1 май куни Тошкентда икки ҳисса тантанага айланган эди. Худди шу куни пойтахт меҳнаткашларининг ташаббуси билан қурилган Бўзсув гидроэлектр станцияси ишга тушди. Бу станция ўз қуввати жиҳатидан кичкина бўлса-да, унинг қурилиши ва ишга туширилиши республикамиз тарихида катта воқеа бўлди. Бўзсув ГЭСи улуғ Лениннинг ГОЭЛРО плани ғояларига мувофиқ Совет Шарқида қурилган биринчи электр станцияси, Совет Ўзбекистони гидроэнергетикасининг тўнғичи эди.

Шундан буён ўтган йиллар ичида республикамизда кўпгина йирик электр станциялар барпо этилди. Бўзсув ГЭСига куч манбаи бўлган Чирчиқ дарёси ҳақиқий «электр дарёси»га айланди. Ҳозирда Чирчиқ — Бўзсув сув магистралининг ўзида 16 та ГЭС ишлаб турибди. Азим Сирдарёда эса Фарҳод ва Қайроққум ГЭСлари, ёқилғи билан ишлайдиган қатор станциялар қурилди. Кейинги етти йил ичида 600 минг киловатт қувватга эга бўлган Оҳангарон ГРЭСи нур бера бошлади. Тошкент, Навоий ва Тахиатош ГРЭСларида жами бир миллион киловаттга яқин қувват ҳосил қиладиган агрегатлар фойдаланишга топширилди. Шу давр мобайнида электр қуввати ҳосил қилиш 2,5 баравар ўсди. Эндиликда Ўзбекистонда чор Россияси 1913 йилда ишлаб чиқарган электр энергияга қараганда 5,5 баравар кўп электр қуввати ҳосил қилиняпти.

Электрлаштириш соҳасида Ўзбекистонда амалга оширилган бу улкан ишлар бутун мамлакатда қилинган ишларнинг бир қисми, холос. Революциядан олдин электр қуввати ишлаб чиқариш бўйича Россия дунёда 15 ўринда турар эди. Энди мамлакатимиз бу соҳада иккинчи ўринга чиқиб олди. 1913 йили мамлакатимизда атиги икки миллиард киловатт соат электр қуввати ишлаб чиқарилган бўлса, ўтган йили бу қувват 507 миллиард киловаттни ташкил қилди.

Буларнинг ҳаммаси мамлакатни ёппасига электрлаштириш тўғрисидаги Ленин ғояларининг зўр тантанасидир.

Улуғ доҳийнинг мамлакатни электрлаштириш тўғрисидаги планлари унинг жамият тараққиёти қонунларини ва ҳозирги замон ишлаб чиқаришининг ривожланиш йўлларини аниқ кўра билганлигидан яна бир карра далолат беради.

Ҳозирги замон ишлаб чиқаришини электр қувватисиз тасаввур қилиш қийин. Электр фақат ҳаракатга келтирувчи кучгина эмас, у ҳозирги прогрессив технологиянинг таркибий қисми ҳамдир. Усиз ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш, ишчиларнинг меҳнат унумдорлигини кескин кўтариш мумкин эмас.

В. И. Ленин революцияга қадар ўзининг «Россияда капитализмнинг ривожланиши», «Қишлоқ хўжалигидаги капитализм», «Техниканинг буюк ғалабаларидан бири» ва бошқа бир неча асарларида халқ хўжалигини электрлаштириш зўр аҳамиятга эга эканлигини айтган эди.

Октябрь революциясидан сўнг мамлакатимизда социалистик жамият қуришнинг иқтисодий вазифаларини ҳал этиш режалари тузилаётганида Ленин биринчи навбатда электрлаштириш планига диққатни жалб қилди. Лениннинг худди шу вақтда айтган «Коммунизм — Совет ҳокимияти плюс бутун мамлакатни электрлаштириш демакдир» деган машҳур шиори коммунизм қуришда электрлаштиришнинг ҳал қилувчи ролини қисқа ва аниқ ифодалайди. Бу шиорда коммунистик қурилишнинг сиёсий ва иқтисодий томонлари ажралмас бирликда олинган эди.

1920 йил 23 январида В. И. Ленин Г. М. Кржижановскийга ёзган машҳур хатида мамлакатни электрлаштиришнинг асосий принципларини белгилаб берди ва электрлаштириш планини тезроқ тузиб чиқиш зарурлигини кўрсатди.

1920 йил 2 февралда эса Бутун Россия Марказий Ижроия Комитетининг сессияси В. И. Ленин доклади бўйича Россияни электрлаштириш мукаммал планини ишлаб чиқиш ҳақида қарор қабул қилди. Шу йилнинг 21 февралида Лениннинг шахсан таклифи билан Халқ хўжалиги Олий Совети Президиуми Россияни электрлаштириш давлат Комиссиясини (ГОЭЛРО) тузди. Бу комиссияга Владимир Ильич ўзи бевосита раҳбарлик қилди.

УЛУҒ ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ВА В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

1920 йил декабрида ГОЭЛРО планини тасдиқлаш учун Советларнинг Бутун Россия VIII съезди чақирилди. Ленин съездда нутқ сўзлаб, ГОЭЛРО планини «партиянинг иккинчи программаси» деб атади.

ГОЭЛРО плани дунёда биринчи социалистик давлатнинг ривожланишида ғоят катта аҳамият касб этди. Мамлакат халқ хўжалигини планли ривожлантириш, янги жамиятнинг негизи бўлмиш йирик машина индустриясини барпо этиш ва бутун мамлакатни кенг миқёсда электрлаштириш иши ГОЭЛРО планидан бошланди.

ГОЭЛРО плани 10—15 йилга мўлжалланган бўлиб, шу муддат ичида умумий қуввати 1,5 миллион киловатт бўлган 30 электр станцияси қурилиши керак эди. Бу вазифа ҳозирги қурилишларимизнинг ҳажми ва суръати олдида жуда кичкина бўлиб кўринсада, ўша вақтда ёш Совет давлати учун ғоят катта ва мураккаб вазифа эди.

Ҳозирда Лениннинг мамлакатни ёппасига электрлаштириш тўғрисидаги ғояларини амалга ошириш учун курашнинг ҳал қилувчи палласига қадам қўйдик. Улкан Ватанимизнинг ҳамма районларини, халқ хўжалигининг барча тармоқларини тўла электрлаштириш, юксак даражада электрлаштирилган ишлаб чиқаришни барпо қилиш учун ҳали анча ишлар амалга оширилмоғи керак. Бу айниқса қишлоқ хўжалигига тааллуқлидир. Социалистик экономиканинг бу муҳим тармоғида электр энергиядан фойдаланиш ҳали етарли эмас. Республикамиз электрлаштириш соҳасида эришган катта ютуқларига қарамай ҳар бир кишига ҳисоблаганда электр энергия истеъмол қилиш жиҳатидан СССРдаги ўртача даражадан кейинда қолмоқда.

Яқиндагина ўз ишини тамомлаган улуғ Ленин партиясининг XXIII съезди сиёсий ва хўжалик фаолиятимизнинг яқин йилларга мўлжалланган асосий йўналишларини белгилаб берди. СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан съездда қабул қилинган Директиваларда электр энергетикани устун даражада ўстиришни таъминлаш кўзда тутилган. СССРда беш йил ичида электр энергияси ишлаб чиқариш 2,2 баравар кўпаяди. 1970 йилга бориб мамлакатимиз 830—850 миллиард киловатт электр энергияси ишлаб чиқара бошлайди. Энергетикани ривожлантиришда асосий йўл ёқилғи билан ишлайдиган йирик электр станциялари ва тежамли сув электр станциялари қуришдан иборат бўлади. Атом электр станциялари қуриш янада ривожланади. СССР Европа қисмининг ягона энергетика системасини барпо этиш тугалланади. Қишлоқ аҳоли пунктларини, колхоз ва совхозларни давлат электр системаларига қўшиш учун тақсимлаш шохобчалари ривожлантирилади. Моддий ишлаб чиқаришнинг барча тармоқларида энергияни истеъмол қилиш анча кўпаяди. Уй-рўзғор эҳтиёжлари учун, шаҳар аҳолиси учун электр энергия етказиб бериш 60 процент, қишлоқ аҳолиси учун эса бу тахминан уч баравар кўпайтирилади.

Ўзбекистон ССРда беш йилликнинг охирига бориб тахминан 25 миллиард киловатт соат электр қуввати ҳосил қилинади. Тошкент ва Навоий ГРЭСлари, Чорвоқ ГЭСи қуриб битказилади, Бекободда Ўзбекистон ГРЭСининг биринчи агрегати ишга тушади. Яна бир қанча электр станциялар қурилади ва кенгайтирилади. 5700 километрга яқин янги электр линиялари қурилади. Қишлоқ хўжалигида электр энергияни истеъмол қилиш тахминан беш баравар ортади. 450 минг колхозчи ва совхоз ишчиларининг уйлари электрлаштирилади.

КПСС XXIII съезди қарорларини, янги беш йиллик план вазифаларини бажариш коммунизм қуриш йўлида қўйиладиган катта қадам, Ленин ғояларининг янги тантанаси бўлади.

Ш. ЗУҲРИДДИНОВ,
доцент, тарих фанлари кандидати.

ПИОНЕР ЁЗИ СОЗ ЎТСИН

БОҒЛАР, ХИЁБОНЛАР БАҒРИДА

Мастон опа пионерлар лагеридан жуда мамнун бўлиб қайтди. Узиям лагермисан лагерь экан-да! Лагерь жойлашган боғнинг баҳаволигини айтмайсизми! Чор атрофи мевазор. Боғ этагидан катта анҳор оқиб ўтади.

Бу ерда болаларнинг дам олишлари кўнгилдагидек ташкил этилган. Уларнинг хушчақчақ ҳордиқ чиқаришлари учун нимаики керак бўлса, ҳаммаси муҳайё. Болалар эрталабки нонуштадан сўнг турли фойдали ишлар билан машғул бўлишади. 10 га яқин тўгарак ишлаб турибди. Мастон холанинг қизи Каромат бичиш-тикиш тўгарагининг аъзоси экан. Она қизи тиккан кўйлакчаларни кўриб ҳаваси келди. Хуллас, лагерь Мастон холага жуда ёқди.

Мастон опа Шералиева Калинин районидаги Ленин номли колхознинг аъзоси. Унинг қизи Каромат ҳозир райондаги колхозлараро «Спутник» пионер лагерида дам олмоқда. Ўн кун ичида у 1 кило-ю 100 грамм семирибди. Қандай яхши!

Лагерда узун-кун ҳаёт қайнайди.

— Ҳозир лагеримизда иккинчи смена давом этмоқда, — дейди лагерь бошлиғи ўртоқ Қ. Ғуломов. — Ёз мавсумида лагерь 600 ўқувчини қабул қилади. Бу ерда биз кун тартибига қатъий риоя қилаётирмиз. Лагерда дам олаётган ўқувчилар ўтган вақт мобайнида 2-«Бўзсув» ГЭСига, Тошкент ҳайвонот боғига ва райоиннинг диққатга сазовор жойларига экскурсияларга бордилар. Бизга колхозлар яқиндан ёрдам беришмоқда. Айниқса, «Партия XX съезди» колхози ҳимматидан беҳад хурсандмиз. Бу хўжалик бизни озиқ-овқатлар билан ўз вақтида таъминлаб турибди.

Ўз ишини ана шундай намунали ташкил этиб, ўқувчилар ва ота-оналар ҳурматини қозонаётган колхозлараро пионерлар лагерлари областимизда анчагина. Орджоникидзе районидаги «Правда» колхозида, 1-«Пискент» совхозида пионер ёзини кўнгилдагидек ўтказиш учун ҳамма зарур чоралар кўрилди. Бу лагерларда дастлабки кунлардаёқ таълим-тарбия ишлари яхши йўлга қўйилди. Гулзорлар барпо этилиб, яхши жиҳозланди. Болалар билан ишлашнинг турли форма ва методларидан кенг фойдаланилмоқда. Бўка районидаги Калинин номли колхозда очилган пионерлар лагерида (колхоз раиси Абдуҳалимов, пионер лагерининг бошлиғи Рашидов ўртоқлар) ҳам ибратли ишлар амалга оширилмоқда.

Аммо, пионер ва ўқувчиларнинг ёзги дам олишини намунали ташкил этишга ҳамма ерда ҳам ана шундай жонкуярлик билан муносабатда бўлишмаяпти. Бўка районидаги Мичурин номли колхозда ҳам (раиси ўртоқ Каримов) пионер лагери учун сол-салқин жой ажратилди. Аммо болаларнинг дам олишлари учун қулай шароит яратилмади. Тўгарак машғулотлари олиб бориш учун ҳеч қандай тадбирлар кўрилмади. Шунинг учун ҳам кўплаб ўқувчи лагерга қатнамай қўйди.

Шу райондаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози пионер лагерида ҳам аҳвол ёмон. Дам олиш учун қулай шароит йўқ. Колхоз раҳбарлари (раиси Тўлаганов) «Лагерни жиҳозлаш учун бизда маблағ йўқ» деган баҳона билан бу муҳим ишга эътибор беришмади. Ҳатто лагерь ошхонаси ҳам талабга жавоб бермайди. Идиш-товоқлар етишмайди.

— Сизда иш плани борми, — сўрадик лагерь бошлиғи Ш. Гадойбоевдан. У гапнинг пўсткалласини айтиб қўяқолди:

— Бизда иш плани бўлмайди.

— Бугун лагерда нималар бўлади?

Бу саволга ҳам у тайинли бир жавоб қайтармади.

Кўриниб турибдики, лагерда таълим-тарбия ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Бу ерда қилинаётган ишлар устидан назорат йўқ.

Очиқ эътироф этиш керакки, Оққўрғон район халқ маорифи бўлими ходимлари соғломлаштириш майдончаларида кам бўлишади. Агарда улар бу масала билан жиддийроқ шуғулланганларида райондаги 3,6 ва 11-мактаблардаги соғломлаштириш майдончалари яхши ишлаб турган бўларди.

Бу йил райондаги 9, 14, 15, 19-мактабларда эса соғломлаштириш майдончалари очилмай қолиб кетди.

СОҒЛОМЛАШТИРИШ МАЙДОНЧАЛАРИ ҚАНИ

Мактабларда ўқишлар тугагач, ҳар галдагидек бу йил ҳам соғломлаштириш майдончалари ташкил этилди. Мактаблар ҳузурида очилган бундай майдончаларга кўплаб ўқувчилар жалб этилди. Тажрибали тарбиячилар ажратилди. Юқори Чирчиқ районидаги

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ"нинг РЕЙДИ

42-(директори ўртоқ Қурбонов), Оржоникидзе районидаги 50-(директори ўртоқ Султонов) ва бошқа қатор мактаблар ёзги соғломлаштириш майдончалари очиш ишига уюшқоқлик билан киришганликлари туфайли бу майдончалар ҳар куни болалар билан гавжум. Тўгараклар машғулотларига кўпгина ўқувчи жалб этилган.

Ҳа, ҳамма гап тадбиркорлик билан иш юритишда қолган. Лекин, айрим мактабларда бунга риоя қилинмаётир. Масалан, Оққўрғон районидаги 3-мактабда очилган соғломлаштириш майдончасини олиб кўрайлик.,

ЛАГЕРЛАР ЁРДАМГА МУҲТОЖ

Областимиздаги колхозлараро пионерлар лагерларида ҳам, соғломлаштириш майдончаларида ҳам пионер ёзига уюшқоқлик билан киришилди. Мавсум мобайнида амалга ошириладиган ишлар планлари тузилди. Тажрибали ўқитувчилардан тарбиячилар тайинланди. Бу йил ёз мавсумида областимиз бўйича 23 минг бола бу даргоҳларда дам олиши лозим эди. Аслида эса дам олаётган ўқувчилар кам кишини ташкил этади. Бунга асосий сабаб шуки, айрим пионер лагерлари ва соғломлаштириш майдончалари очилмай қолди. Биргина Оржоникидзе районида 20 га яқин соғломлаштириш майдончаси ишга тушмади. 4, 6, 51, 98, 100-ва бошқа мактаб директорлари кўзбўямачиликка ўтиб, ўз билгиларича иш тутдилар. Мактабларда соғломлаштириш майдончалари очилмаган бўлса ҳам очилди деб, район халқ маорифи бўлимига нотўғри маълумотлар бердилар. Натижада кўзда тутилган ўқувчиларнинг кўпи лагерь ва майдончаларга тортилмади.

Пионер лагерлари ва соғломлаштириш майдончаларини ҳақиқий дам олиш жойларига айлантириш учун таълим-тарбия ишларини яхши йўлга қўйиш, ўқувчилар билан яқиндан иш олиб бориш лозим. Бунда район халқ маорифи бўлимлари катта роль ўйнайдилар. Лекин, областимиздаги айрим район халқ маорифи бўлимлари пионер лагерларига фойдали методик ёрдамларни бермадилар. Область ёш техниклар ва ёш табиатшунослар станциялари ҳам болалар муассасалари билан мустаҳкам алоқада эмаслар. Район пионерлар уйи ва болалар техника станциялари тарбия ишларини яхшилаш юзасидан бирон конкрет иш қилмадилар.

Пионер ёзини ҳартомонлама мазмунли ўтказиш кўпчиликнинг ишидир. Шунинг учун ҳам колхозлар, оталиқ ташкилотлари, жойлардаги бошланғич партия комсомол ва касаба союз ташкилотлари маориф ходимларига яқиндан ёрдам беришлари лозим.

С. СОБИТОВ,
область халқ маорифи бўлимининг инспектори.
А. АЛИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

БОСИЛМАГАН МАТЕРИАЛЛАР ИЗИДАН

ТАЛАБ ҚОНДИРИЛАДИ

«Октябрь районидаги Свердлов номли маҳалла аҳолиси жамоатчилик йўли билан янги чойхона қуриб, атрофини гулзор қилди, кроватлар ўрнатди, чиройли қилиб безатди ва фойдаланиш учун район ошхоналар трестига топширди.

Чойхона ишга тушгандан бери беш-олти йил ўтди. Аммо сўриларга ташланган шолчалар ҳамон янгиланмайди. Чойхонада ҳануз радио приёмник йўқ. Қизил бурчак ҳам ташкил қилинмаган. Газета, журнал ва янги-янги брошюралар келтирилмайди. Бу аҳволдан трест раҳбарлари хабардормикинлар?

В. НИШОНОВ».

Редакцияга келган бу шикоят хати Октябрь район ошхоналар трестига ҳавола қилинди. Трест директори ўртоқ Н. Низомов шу хат юзасидан қуйидагиларни билдирди:

«Хат трест ходимлари ўртасида муҳокама қилинди. Қўйилган талаб жуда тўғри. Имкониятлар ҳисобга олиниб, чойхона янги гилам ва поёндозлар билан таъминланди. Эскириб қолган кроватлар тезда янгиланади».

РЕДАКЦИЯДАН:

Ўртоқ Н. Низомов! Редакцияга йўллаган жавоб хатингизда юқорида келтирилган фактларнинг тўғрилигини эътироф этибсизу, аммо, чойхонани радиоприёмник, газета, журнал ва сиёсий-илмий брошюралар билан таъминлаш тўғрисида ҳеч нима демабсиз. Редакция бу тўғрида ҳам сиздан жавоб кутади.

170064-СЧЁТГА

Яхши ташаббуснинг қаноти бўлади дейишади. Чиндан ҳам шундай. Зилзиладан зарар кўрган Тошкент аҳолисига ёрдам фондига пул ажратиш ҳаракати қизғин давом этмоқда.

Юқори Чирчиқ районининг суғориш системаси ходимлари ҳам бу олижаноб ҳаракатдан четда қолганлари йўқ. Улар 216 сўм йиғиб 170064-счётга ўтказдилар.

Райондаги кўпчилик колхозлар, муассасалар ҳам ёрдам фондига қўлларидан келганича маблағ ажратмоқдалар. 18-мактаб ўқитувчилари бир кунлик иш ҳақини Тошкентни тиклашга юборишга қарор қилишди.

И. ХОЛТУРСУНОВ.

Суратда: Фрунзе уйсозлик комбинатининг бир группа пешқадам ишчилари — бетончи И. Чернявский (чапдан), кўтарма кран машинисти Л. Жданова, монтажчи В. Хиценко, дурадгор Ф. Козлов ва монтажчи Д. Студенткин ўртоқлар. Улар ҳозир Чилонзор массивида 80 квартирали икки уйни монтаж қилмоқдалар. Бу уйлар зилзиладан бошпанасиз қолган Тошкент аҳолисига фрунзеликлар туҳфасидир.

М. Нуриддинов фотоси.

ДОЛЗАРБ ДАМЛАР

Репортаж

● ● ●

Унинг офтобда қорайган чеҳрасида доимо мулойимлик. Ҳовлиқиш одати эмас. Гапирганда ҳам шошмайди. Ҳозир биринчи қават томида папирос чекиб алланималарни ўйлаб турган эди, минора крани бир яшик қоришмани олиб келиб бурчакка тўка бошлади. Қараса, ҳаммасини бир ерга ағдарадиган. Ёрдамчи ишчи Жўрабек Авазов ҳам индамаяпти. Югуриб келди-да, қўлини кўтарди. Кранчи бригадирнинг ишораси билан ричагни тортди. Қоришманинг ярми тўкилиб бўлган эди.

— Вира! — қичқирди бригадир.

Яшик ердан бир қарич кўтарилди. Бригадир уни ўн метрча нари суришни буюрди. Кран хартуми яшикни текис суздириб ўртароқда тўхтатди.

Қоришма шовуллаб плита устига тўкилди. Ишчиларнинг юмуши энди енгиллашди. Улар икки группага бўлинишди-да, икки уюм қоришмани бир пастда плиталар оралиғидаги ёриқларга шиббалаб чиқишди. Қоришмани қўлда уёқдан-бу ёққа ташиб овора ҳам бўлишмади.

Бригадир иккинчи қавати кўтарилаётган корпусга ўтди. Гир атрофда ғишт терувчилар, ёрдамчи ишчилар меҳнат қилишяпти. Бригадир бориб бурчакдан чиқиб турган арматура симлари оралиғини ўлчади. Ҳар 60 сантиметрда бир темир белбоғ. Шу сейсмик белбоғлар бурчакни бир-бирига маҳкам қовуштириб туради. Шунинг учун ҳам бригадир улар оралиғини сантиметрга солиб синчиклаб ўлчади.

— Бугун қанчага олиб борасиз?

— 3000 ни кўзлаб турибман,— деди Нурмат Асқаров сават шляпасини хиёл юқори кўтариб.

Нурмат сўзининг устидан чиқадиган йигитлардан. У ўн йилдан бери Чилонзордаги биноларнинг ғиштини теради. 3000 ғиштни бир сменада териб чиқиш унга чўт эмас. Уч ярим минггa олиб борган кунлари ҳам кўп бўлган. Қоришма билан ғишт келиб турса бас, автоматдек ишлайверади.

Содиқ Мамажоновнинг иш стажи ҳам ўн йил. Ун йилдан бери Нурмат билан бир сафда, бир бригадада меҳнат қилиб келаяпти. Биргалашиб Гагарин, Муқимий, Волгоград кўчаларидаги кўркам турар-жойларни бунёд этишди. Бу объектга ҳам Муқимий кўчасидаги беш қаватли бинони яқиндагина қўлдан чиқариб, калитини тошкентликларга топшириб келишган. Остки қавати катта магазин.

Ҳозир қураётган уйлари ҳам гўзалликда илгаригилардан қолишмайди. Лойиҳа бўйича катта ҳовлининг икки томонида «П» ҳарфи шаклида икки ётоқхона корпуси қад кўтаради. Ҳозирча ётоқхонанинг 410 ўринли биринчи навбати қурилмоқда. Бригадир Мирҳомид Кабиров ишни пухта ташкил этди. Бинокорлар хўжалик ҳисобида меҳнат қилаётганликлари учун ҳам ҳар дона ғишт, ҳар дона мих жой-жойини топмоқда.

— Янги метод бизда ўзини тўла оқлаган, — дейди бригадир.— Объект қўлдан чиқдими, дарҳол наряд бўйича унга қанча материал сарфланганлигини ва қанчаси тежаб қолинганлигини ҳисоб-китоб қилиб кўрамиз. Тежалган материал кўп бўлса, бинокорларимиз кўп мукофот олишади, кам бўлса кам. Шунинг учун ҳам тежамкорлик шиоримизга айланиб қолган.

— Тежамкорликнинг орқасидан қувиб сифатни унутишаётгани йўқми?

— Асло. Қабул комиссиясининг фикри ҳам мукофотга таъсир қилади. «Аъло» баҳо билан қабул қилинган бино учун тўланадиган мукофот пули ҳам баракалироқ бўлади. Ишимиз брак бўлса, унда ўзимизнинг шўримиз. Ёндан сарфлаб кемтикни тўғрилаб беришимиз керак. Ҳозирча бундай кўнгилсиз ҳолни коллективимиз ўз бошидан кечирганича йўқ. Кечирмайлик ҳам. — мамнун жилмайди Мирҳомид Кабиров.

Иш давом этади. Бетончи ҳам, ғишт терувчи ҳам ўз участкасида. Улар бу объектни август ойида қўлдан чиқаришга аҳд қилишган. Сўнг пардозловчилар ишга киришишади. Ҳадемай 410 ўринли ётоқхона фойдаланишга шай бўлади. Бинокорлар шуни ўйлаб, зилзиладан бошпанасиз қолган кишилар дардига шерик бўлиб, қурилиш суръатига суръат қўшмоқдалар. Бинокорларга ёрдамга келган Тошкент тўқимачилик институти технология факультетининг бир группа студентлари ҳам бунёдкорлар билан бир сафда туриб қурилиш суръатини оширишда ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Ж. НОСИРОВ,
153-қурилиш тресті.

МАИШИЙ ХИЗМАТ

● Чилонзор райпищеторгига қарашли савдо точкалари москвалик бинокорларга намунали хизмат кўрсатаётир. Совуқ ичимликлар бевосита қурилиш майдонларига олиб келиб сотиляпти. Дўстларимиз истиқомат қилаётган чодирлар шаҳарчасида ҳам сабзавот дўконлари, озиқ-овқат магазинлари, буфетлар эртаю-кеч очиқ.

● Ҳа демай 800 ўринли ёзги ошхона фойдаланишга топширилади. Уни москваликларнинг ўзлари чодирлар шаҳарчасида бунёд этишяпти.

ҚУВУРЛАР ОДИМИ

Пойтахтимизда зилзила оқибатларини тугатиш билан бирга янги уй-жойлар қуриш, ободонлаштириш, хонадонларни газлаштириш ишлари ҳам жадал олиб борилляпти.

Киров районида хонадонларни табиий газ билан таъминлашда кўзга кўринарли ишлар қилинмоқда. Райондаги кўпчилик кўчаларга газ қувурлари ётқизилди. Тимирязев, Озарбайжон, Мазурук, Молоко ва Грузин кўчаларидаги икки мингга яқин хонадонда «зангори олов» ёна бошлади.

Район газлаштириш бўлими коллективи бошқа кўчалардаги хонадонларга ҳам «зангори олов» етказиб бериш тадбирларини белгиламоқда.

С. СУЛТОНОВ.

БИРИНЧИ РАЦИОНАЛИЗАТОРЛИК ТАКЛИФИ

«Главленинградстрой»нинг Тошкент бошқармасида биринчи рационализаторлик таклифини рўйхатга олишди.

Бригадирлардан Валентин Ципкин ва Павел Данилов коммуникациялар ўтказиладиган пойдевор конструкциясида яхлит темир-бетон ўрнига йиғма плиталар ишлатиш тўғрисидаги таклифни киритдилар.

— Бунинг самараси жуда катта, — деди ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи С. Ф. Иванов. — Ҳар бир уйда арматурачилар, дурадгорлар, бетончиларнинг катта группаси тўла иш сменасини иқтисод қилиб қолади. Бу ҳазилакам гап эмас. Чунки бизда ҳозир ҳар бир кун ҳисобли. Коллективимиз Чилонзорнинг 25-кварталида қурилаётган уйларни муддатидан илгари фойдаланишга топшириш мажбуриятини олган. Рационализаторлик таклифининг яна бир қимматли томони шундаки, у Ленинград бинокорларининг Тошкентда қурилаётган иншоотларга ижодий ёндошаётганликларини кўрсатиб турибди.

Қурувчилар лойиҳачилар бошлаган йўлни давом эттирмоқдалар. Ленинградликлар Чилонзорда 1-810-И серияли уйлар қуришмоқда. Бундай типовой лойиҳалар тошкентлик архитекторлар томонидан киритилган бўлиб, уларни ленинградлик ҳамкасблар, қайта ишлаб чиқишган. Ленинград экспериментал лойиҳалаш зональ илмий-текшириш институти ва «Ленпроект» уй конструкциясини янада бардошлироқ қилиб ишлаб чиқдилар. Кучли темир-бетон плиталари ўрнатиладиган бўлди. Бунда иморат зилзилага чидамлироқ бўлади. Квартиралар бирмунча шинам ва қулай қилиб қурилади.

Ленинградлик ишчилар лойиҳани такомиллаштириш мақсадида биринчи таклиф киритдилар. Бошқарма бўйича чиқарилган буйруқда новаторлар Валентин Ципкин ва Павел Даниловга мукофот эълон қилинди. (ЎзТАГ).

НОЗ-НЕЪМАТЛАРИМИЗ СИЗЛАРГА

Пойтахтимиз аҳолиси шу кунларда табиий офат етказган зарарларни тугатиш, бошпанасиз қолган кишиларни уй-жой билан таъминлаш учун мардонавор курашяпти. Буларга мадад бериш учун қардош республикалардан келган минг-минглаб қурувчи дўстларимиз янги Тошкентни бунёд этишда астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Хўжалигимиз коллективи ҳам янги Тошкентни қураётган шаҳарлик биродарларимизга ва қардош республикалардан келган дўстларимизга кўплаб сабзавот, чорва маҳсулотлари, картошка етказиб бериш учун курашмоқда.

Маълумки, районимиздаги сабзавот етиштирадиган айрим колхозлардан уй-жойи вайрон бўлган кишиларга уй қуриб олиш учун участкалар ажратиб берилмоқда. Шу туфайли уларда сабзавот етиштириш бирмунча камайди. Биз ана шуларни ҳисобга олиб бундан бир ойча илгари йиғилиш ўтказдик. Унда шаҳарликларга қандай қилиб кўпроқ маҳсулотлар етказиб беришнинг резервларини қидириб топдик.

Ана шу йиғилишда эртаги экинлардан бўшаган 70 гектар ерга пландан ташқари иккинчи марта сабзавот экишга қарор қилдик, чиққан маҳсулотнинг ҳаммасини шаҳарга етказиб бериш тадбирларини белгиладик.

Мўлжалдаги ернинг 45 гектарига карам, 10 гектарига бодринг, 10 гектарига сабзи, 5 гектарига турли резавор экинларни қисқа муддатларда сифатли қилиб экиб олдик. Ана шу ердан мўлжалдаги 700 тонна маҳсулотни йиғиштириб олиш учун экинларга ишлов беришни ҳартомонлама яхшиламоқдамиз. Натижа ёмон эмас, экинларнинг ривожи яхши. Бундан ташқари пландаги кечки экинларимизни ҳам ўз вақтида экиб олдик.

Биз деҳқонларга бу йилги ноқулай об-ҳаво шароитида экинларни парвариш қилиш бирмунча оғир бўлаётир. Полиз экинларини қайта-қайта экишга тўғри келди. 50 гектардаги қовун-тарвуз, бодрингни уч марта экилди. Ҳар йили шу экинларга икки марта ишлов берилар эди. Уларни ҳозиргача 3 марта сифатли чопиқдан чиқардик, яна бир марта культивация қилмоқчимиз. 50 гектар ердаги помидорга ҳам 600—700 килограммдан минерал ўғит солиб яхши ўсаётган пайкалларни уч марта, баъзи ёмонроқ ерларини эса тўрт марта чопиқ қилдик. 100 гектар ердаги эртаги картошкамиз ҳам 28 апрелдаги совуқдан талайгина зарар кўрди. Унга ҳам кетма-кет икки марта қўшимча ишлов бердик. Қилган меҳнатимиз зое кетмади. Қовун-тарвуз, бодринглар авж олиб ўсмоқда. Помидор ҳам анча тузалди. Картошканинг эса гектаридан ўртача 12 тоннадан ҳосил йиғиштириб олмоқдамиз.

Шу кунгача давлатга 370 тонна картошка топширдик. Бундан ташқари 252 тонна пиёз, кўплаб бошқа сабзавот ҳамда мева етказиб берилмоқда.

44 тонна ўрнига 51 тонна гўшт тайёрлаб, йиллик планни бажариб қўйдик. Сут тайёрлаш ҳам кўнгилдагидек боряпти.

Хўжалигимиз аъзолари 1269 тонна картошка, сабзавот, мева тайёрлашди. Шундан 1010 тоннасини давлатга сотдик. Қолган 259 тоннасини эса Тошкент бунёдкорларига етказиб бердик. Шу кеча-кундузда ҳар куни пайкалларимиздан 30—32 тоннадан маҳсулот йиғиштириб оляпмиз. Ана шу маҳсулотларнинг маълум миқдорини шаҳарга сифатли қилиб, етказиб берилмоқда ва арзон нархда сотилмоқда. Йиғиштирилиб олинаётган маҳсулотнинг 5—6 тоннасини помидор ташкил қилмоқда. Бу миқдор албатта жуда кам. Яқин кунларда ҳар куни 12—15 тоннадан помидор жўнатиб туришга қарор қилинди. Чунки кечки помидорнинг ривожи яхши, олди карталарда ҳосил пишабошлади.

Кечки картошканинг ҳар гектаридан 15—18 тоннадан ҳосил олиш учун ҳамма имкониятлар етарли.

Юз берган табиий офат муносабати билан биз барча имкониятларни ишга солдик. Ҳар бир экинни турига қараб пландагидан анча кўпроқ экдик. 212 гектар ўрнига 222 гектар ерга картошка, 40 гектар ўрнига 50 гектар қовун-тарвуз, 215 ўрнига 235 гектар ерга сабзавот экдик.

Ана шу экинлардан деҳқонларимиз йил бошида планлаштирилган 2500 тонна картошкани тайёрлаш ва ундан 1500 тоннасини, 3900 тонна сабзавотдан 2700 тоннасини давлатга сотиш учун аҳд қилишган. Шунингдек 364 тонна мева, 175 тонна узум ва бошқа кўплаб турли маҳсулотлар тайёрлаймиз. Етиштирилган маҳсулотларнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай ўз вақтида шаҳар аҳолисига етказиб бериш учун бутун кучни сафарбар қилганмиз.

Жўра Усмонов, Қурбон Маъмуров ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари, боғбонларимиз, чорвадорларимиз меҳнатда намуна кўрсатяптилар. Деҳқончилик учун ноқулай келган шароитда ҳам хўжалигимиз бўйича планлаштирилган 13300 тонна қишлоқ хўжалик экинлари маҳсулотларини етиштириш учун барча куч ва техникани тўла сафарбар этамиз.

Мақсудали МАЪМУРОВ,
Калинин районидаги генерал Собир Раҳимов номли колхоз раиси.

КАРВОНСАРОЙ БЕРК...

Ёш ёзувчи Анвар Эшонов тарихий-революцион темада «Карвонсарой берк...» номли қисса ёзди. Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига аталган бу қисса ўзбек-тожик-туркман халқларининг дўстлиги, амирликнинг тагига сув қуйган, Бухоро халқ революциясини тайёрлаган ўзбек коммунистлари ҳақида ҳикоя қилади.

Қуйида шу асардан парча ўқийсиз.

* * *

— Бухородан бош олиб кетайлик.— Сухсурнинг сурма тортган кўзларида ёш ғилтиллади. Қайрилма киприкларидаги нам томчига, илинган ўнинчи лампа ёғдусида бирам чиройли кўриниб кетдики, Абдулло қайлиғини бир қултум сув билан ютгудай суқланиб қолди.

— Нега?— Бепарвогина сўради у қайлиғининг кўзидаги томчини, совумаган келиннинг нози, деб ўйлаб, Сухсур қўшнисининг «онанг сени туққандан кўра, тош туғса бўлмасмиди. Мунча кўҳлик бўлмасанг, айтдим-қўйдим эрингнинг бошига битган бало бўласан. Амиргами, Қушбегигами тортиқ қилишади. Дод десанг Регистонга олиб чиқиб осишади», деганини айтолмади.

Абдулло ҳамон кўзини узмасди.

— Вой мунча энди кўраяпсизми?— Абдуллони чалғитиш учун қиргий қараш қилиб кулимсиради у.

— Ҳар гал сени биринчи бор кўраётганга ўхшайман.

— Ростингизни айтинг, кўҳликманми,— чўчиб сўради Сухсур қўшнисининг гапини эслаб.

— Ҳечам.

— Боринг-е,— аччиғланди Сухсур.

— Ҳазиллашдим-ку, ўнсаккиз минг оламда иккита гўзал бўлса биттаси сенсан.

— Бордию биттаси бўлсачи?

— Ўзингсан. Эсингдами чимилдиқда нима деган эдим?

Чимилдиқ сўзини эшитиши билан Сухсурнинг бадани чумоли чаққандек жимирлаб кетди. Тарам-тарам ёноғи анор гулидек қизарди. Гарчи ёр-ёр айтилган ўша кеча умрбод эсидан чиқмаса-да Сухсур атайлаб:

— Йўғ-а! — деди эркаланиб.

— Ҳазратнинг бир байтини айтган эдим.— Абдулло унинг қулоғига жингала тушган сочини тўғрилаб шивирлади: «Ўзгалар ҳуснин томошо айласам чиқсин кўзим. Ва ўзга кўз ҳуснинг томошо айласа».

Сухсур энтикиб кетди:

— Бунақанги гапларни қаёқдан биласиз?

— Чала мулламан.

— Нега?

— Ўқиб юрганимда Муқанна, Восе, сарбардорлар ҳақида гаплашган эдик. Мударрислар эшитиб қолиб мадрасадан ҳайдаган.

— Воселарингиз ким?

— Бухоронинг асл фарзандлари.— Абдулло уларни қандай тушунтиришни билмай ўйланиб қолди. Сухсурнинг овози хаёлини бўлди:

— Айтмоқчи, қозонга қарай!..

— Ҳа-я,— Абдулло Сухсурнинг сочларига илаштирган бармоқларини бўшатди:

— Нима қилдингиз?

— Ёрма гўжа. Ялпиз ҳам солдим.— деди Сухсур ўзини кўрсатмоқчидай.— Ўғирни ҳам ўзим янчдим,— у тўлғониб ўрнидан турди.

— Ўн беш кунлик келин-а.

— Келини борми, аёл киши чиллари ўтгунча келин-да. —У бу сўзларини уй-рўзғор ташвишларидан нолиб айтдими, юкингизни ерда қолдирмайман дедими, ҳар қалай сўзининг оҳангидан Абдулло ҳеч нарса англаёлмади. Ҳар ҳолда кўнглини кўтариш учун:

— Битта тишинг қолмаганда ҳам, мен учун ҳамиша чимилдиқдаги қайлиқдайсан,— деди.

— Хо-о. . .

Сухсур даҳлиздан ўтаётганда Абдулло унинг товусдай юришига қараб ич-ичидан севиниб қўйди. «Омадим бор экан. Бир йигитнинг қайлиғи бўлса шунчалик бўлади-да».

Оҳ, Сухсур, Сухсур! Не-не йигитларни қуш уйқу қилиб, кўчасида гадойдай тентиратиб қўймаганди у! Қанчадан-қанча кўкрагига уриб менман деган йигитлар эшиги тагидан «Ўлсам эди бошимни остонангга қўйиб» деб куйлаб ўтмади. Сухсур ўшаларнинг ичидан аравакаш Абдуллони танлади. Балки тақдир, югурганники эмас буюрганники дегани шудир. Юлдузи юлдузига тўғри келди қолди. Абдуллонинг уйида танаси ғадир-будир ўша тут тагидаги обдастадан бўлак ҳеч нарса йўқ эди. Қулай-қулай деб турган уйни ҳашар билан тиклаб, ойна тополмай деразасига қоғоз ёпиштириб қўйди. Абдуллонинг кеннойиси Сухсурнинг чилласи чиқмай туриб «пешанангизда бўлса ҳали нималарни кўрмайсиз», деб тагларидаги омонат наматни йиғиштириб олди.

Аммо уч-тўрт бўйрадан бўлак ҳеч вақоси йўқ пастқамгина уй—Сухсурнинг назарида бу оламнинг жаннати эди.

Абдулло Сухсурни биринчи марта кўрганини кўз олдига келтирди. Зирабулоқдан чиққач, бошланадиган сойдаги ҳарсангга ўтириб, бир қиз чанг босган оёқларини шошиб ювди.

Йўғонлиги билакдек, икки ўрим қора сочининг учи ҳар энгашганда сувга тегиб турарди. От пишқирди. Чўчиб тушган қиз бирдан кийикдай қотиб қолди-ю, оёғини қўлга олиб қочмоқчи бўлди.

— Қўрқманг.—Абдулло бу сўзни шундай айтдики, ҳақиқатдан ҳам бу сўз оҳанги қизни юрагидаги ташвишни суриб чиқарди.

— Мени изимга одам тушган,— деди қиз йиғламсираб, дағ-дағ титраркан.

Ўйлашни ўрнимас. Йигит қизни аравадаги пичаннинг ичига беркитиб йўлга тушди. Йўлда икки отлиқ аравага етиб олди. Югуриб ўтаркан, орқасига тисарилиб.

— Ҳей, саҳройи бир қиз кўрдингми?— деб сўради.

— Йўғ-а, бек, бу оламдан қиз болани бетини кўрмай ўлиб кетадиганга ўхшайман,— ҳазил қилмоқчи бўлди Абдулло.

Отлиқлар уни туртиб, ҳар эҳтимолга қарши қилич билан пичаннинг у ер-бу ерини титиб кўришди. Аравакашнинг жони ҳалқумидан товонига тушиб кетди. Қиз ҳам пичаннинг ичи-ичига шу қадар писиб кетган эдики, қиличга ҳеч нарса илинмади.

Абдулло устма-уст қамчи босиб қўш отни Бухорога йўрттирди.

Ўша кезлар Сухсурнинг кетидан нега одам тушганлигини у тўй кечаси — чимилдиқда эшитди.

— Бу қандай надоматки, Бухорода ҳар қандай нарсадан солиқ оладилар.— У нозик бармоқларини букиб санай бошлади.— Чақалоқ туғилса... мен туғилганимдаги солиқдан отам бечора ҳали қутилмаган экан. Айниқса уйдан тобут чиқса солиқ олишларига ўласанми, куясанми. Сизни биринчи бор кўрган куним отам... (унинг бўғзига нимадир тиқилгандай бўлди-ю, у ёғини айтолмади. Абдуллонинг яғринига бошини қўйиб йиғлади).

— Қўйинг шундоқ кунда ҳам йиғлайдими киши.— Абдулло уни юпатди. Сухсур кўз ёшини енгининг учига артиб сўзида давом этди.

— Ўша куни жума эди. Дадам мачитдан қайтди-ю, ёстиқдан бошини ололмади. Ҳамма нима ғамда-ю, солиқ сўраб келишди. Онам бечора «айланай бегим, бу хонадонда сичқонлар ҳам ҳасса таяниб юради» деганини биламан.

«Бўлмаса қизингни гаровга қўй» дейишди.

«Худо хайрингизни берсин, бегим» ёлворди онам.

«Йўқса ўғлингни олиб кетамиз».

Устунга суяниб хомуш турган укам югуриб оғилга кириб кетди-да, яшин тезлигида қайтиб чиқди. Қўлида паншахаси бор эди. Кўзига қон тўлиб телбалардек бекка отилди. Бекнинг кўзига паншаха санчилганини биламан. Қий-чув кўтарилди. Қўшним мени қочиртириб юборди. Укамни ҳам, онамни ҳам осишибди. Уйнинг кулини кўкка совурибдилар. Балки мен ҳам...

Сухсурнинг қадами Абдуллонинг хаёлини қочирди. У бир қўлда, бир бош узум, бир қўлда сопол товоқ кўтариб кирди. Абдулло ёрма гўжани бир сибқорганча тугатди. Сухсур оначумчуқ боласига дон бергандек Абдуллонинг оғзига узум тутарди.

— Кетамизми? — эркаланиб сўради Сухсур.

— Тирикчилик нима бўлади?

— Қора қозон ўлгур ҳар ерда қайнар.

— Қаёққа ҳам борардик.

— Саҳрода янтоқ териб, кўлмак сув ичсам ҳам майли. Шу Бухорони кўрмаям-куймаям. Ҳар дақиқа бир даҳшат. Ҳали уни осган, ҳали уни отган. Ҳали амир одамлари кимнингдир қизини қайноқ қозонга ташлаган.

— Тўғри-я. . .

— Бўлмаса нега кўнмайсиз.

— Йўл боғлиқ-да. Ҳар қадамда бир соқчи. Амир ҳам аҳмоқмас. Хотини билан чиққан киши бу дўзахга қайтиб келмаслигини билади.

Сухсур лабини қимтиганича қўлидаги кўзсиз узугини ўйнаб қолди. Абдулло уни чалғитиш учун:

— Узук олиб берайми, Сухсур,— деди.

— Ҳар кеча ваъда бериб, тонгда эсиздан чиқариб қўясиз.

— Рост айтаяпман...

* * *

Ўн метрдан баландроқ, узунаси ўнбеш километргача чўзилган Бухоро деворларининг ўнбир дарвозаси бир вақтда очилиб, тонг отар-отмас бозор бошланди. Жондан бўлак ҳар нарса топиладиган Бухоро бозори одатдагидан нотинч, сершовқин эди.

Абдулло ҳам ҳали у заргарнинг, ҳали бу заргарнинг олдига боради.

Тим олдида дарвишларни эргаштирган шайх илон ўйиб ишланган ҳассасини оҳиста-оҳиста судраб, маддоҳлик қилади. Дарвишлар ҳу тортиб қўшилади.

Абдулло жўнгина узук олгач, аттор бозорига ўтди:

— Ҳинди чой борми?

— Ўзику анқонинг уруғи-я, лекин сизга топилади.

— Бир ўрам беринг.

Аттор Абдуллога тикилиб қаради-да, ишонч ҳосил қилди шекилли, нимадир ёзилган қоғозга носвой ўрагандай ўраб чой узатди. Абдуллонинг ичи қизиб, йўлда чой қоғозни очиб ўқиди. Унда шу сўзлар ёзилган эди:

«Солиқдан бош торт. Қоранўл тери топширма. Амирнинг тагига сув қуйилган».

«Ёпирай!» — Абдулло кўксига туфлади. «Оламда нима гап бўляпти». Миясига асалари ин қўйганга ўхшарди.

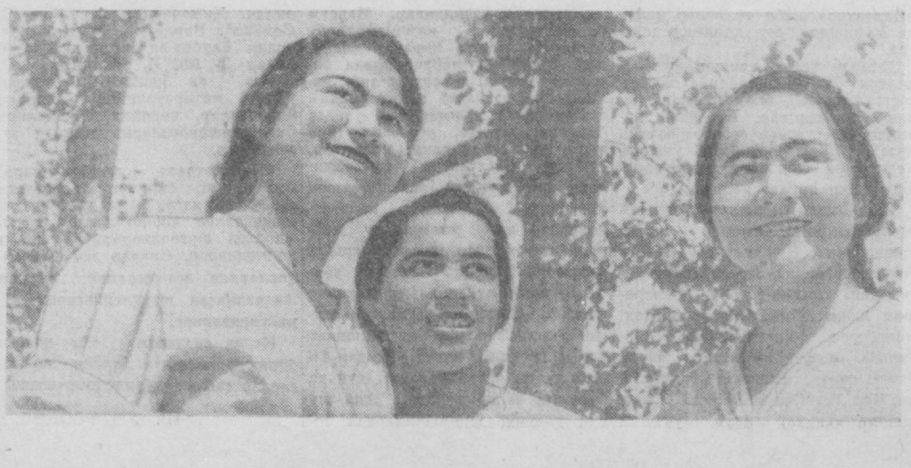

Калинин районидаги генерал Собир Раҳимов номли колхозда деҳқончилик ишлари билан бир қаторда чорвачилик ҳам тобора ривожлантирилмоқда. Сигирлардан кўплаб сут соғиб олинмоқда. Давлатга пландагига нисбатан кўп гўшт етказиб берилаётир. Бунда моҳир сут соғувчилар, ишчан молбоқарлар ғайрат кўрсатишаётир. Суратда: (чапдан ўнгга) пешқадам сут соғувчилардан М. Олимова, А. Қодирова ва М. Содиқовалар.

А. Тўраев фотоси.

ҚАЛБИМИЗ СЕН БИЛАН БИРГА, ҚАҲРАМОН ВЬЕТНАМ!

МОСКВА ЖАМОАТЧИЛИГИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

Халқаро Вьетнам куни ва Вьетнамга доир Женева битимларининг 12 йиллиги муносабати билан 18 июлда Москвада кўп кишилик йиғилиш бўлиб ўтди. Америка империализмининг Вьетнам элидаги жинояткорона ишларига қарши кескин норозилик билдириш, вьетнамлик қардошларга бундан буён ҳам ҳар томонлама ёрдам беришга ўзларининг тайёр эканликларини таъкидлаш учун пойтахт жамоачилигининг вакиллари Кремлдаги Съездлар саройига тўпланишди.

Йиғилиш қатнашчилари вьетнамлик меҳмонларни — Вьетнам Демократик Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Нгуен Ван Кинни, Жанубий Вьетнам Миллий Озодлик фронтининг СССР даги доимий ваколатхонаси бошлиғи Данг Куанг Минни, Вьетнам Демократик Республикаси элчихонасининг ходимларини қизғин табрикладилар.

Президиумда А. П. Кириленко, А. Я. Пельше, Д. С. Полянский, А. Н. Шелепин, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Н. Г. Игнатов, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари В. Э. Димшиц, Н. А. Тихонов, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси К. Е. Ворошилов, СССР министрлари, давлат комитетларининг раислари, совет, партия, давлат ва жамоат арбоблари ўтиришибди.

Залда: «Яшасин қаҳрамон Вьетнам!», «Вьетнам ғалаба қозонади!», «Яшасин Совет-Вьетнам дўстлиги!», «Вьетнам ватанпарварларига шон-шарафлар!» — деган хитоблар янграйди.

Йиғилишни КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари В. Я. Павлов очди. Америка империализмининг қардош Вьетнам халқига қарши ўзи олиб бораётган урушни кенгайтиришга қаратилган янги жиноий ҳаракатлари тўғрисидаги хабар, деди у, бутун дунёни ларзага келтирди. Ханой билан Хайфон яқинидаги жойларнинг бомбардимон қилинганлиги Вьетнамдаги урушни кенгайтиришдан иборат Америка сиёсатининг янги босқичидир. Бу сиёсат халқаро вазиятни ниҳоятда чигаллаштирмоқда, тинчлик ва ялпи хавфсизлик учун тағин ҳам кўпроқ хатарли тус олмоқда.

Москвадаги «Серп и молот» заводининг пўлат эритувчиси, СССР Олий Советининг депутати В. В. Клюев пойтахт меҳнаткашларининг фикрини равшан ифодалаб берди. Вьетнамдаги жирканч уруш — халқлар озодлигини бўғувчи, асримиз вахшийлари бўлган Америка империалистларининг манфур жиноятидир, деди у. Америка газандалари Вьетнамнинг тинч аҳолисига напалм ва бомбалар, ракета ва заҳарли газлар келтирдилар.

Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси бўлган В. В. Клюев бундай деди: Биз шунга ишонамиз ва шуни яхши биламизки, Вьетнам халқи ҳам ўзининг ғалаба кунини байрам қилади. Вьетнам Демократик Республикасининг президенти Хо Ши Мин Вьетнам халқига қарата қилган кейинги мурожаатида бу ҳақда равшан қилиб айтди. Менинг Ватаним курашаётган Вьетнамга ёрдам кўрсатаётгани билан фахрланаман! Биз Москва ишчилари Вьетнам меҳнаткашларининг меҳнатида ва курашида улар билан бирдаммиз.

«Гидропроект» институти бош инженерининг ўринбосари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. А. Малишев сўз олади. У, айтадики, бутун совет халқи қатори Москва интеллигенцияси ҳам АҚШ нинг Жанубий Вьетнамдаги босқинчилик ҳаракатларидан, Вьетнам Демократик Республикасининг вахшийларча бомбардимон қилаётганлигидан бениҳоя дарғазаб бўлди. Ҳаддидан ошган Америка авантюристлари жафокаш Вьетнам диёрида ажал ва вайроналик уруғини сочмоқдалар.

Лекин улар ўзларининг қора ниятларига эга олмайдилар. Вьетнам халқининг жуда кўп содиқ ва ишончли дўстлари бор.

Аввало Совет Иттифоқи, социалистик мамлакатлар Вьетнам халқининг ана шундай дўстидирлар. Бухарестдаги кенгашда қабул қилинган баёнотда улар қардош Вьетнам халқига бериладиган ёрдамни кучайтиришга, башарти ВДР ҳукумати илтимос қилса, ўз кўнгиллиларига Вьетнамга бориш имкониятини беришга қаттиқ бел боғлаганликларини айтдилар.

— Мен ёзувчи сифатида Вьетнамда бўлганман, — деди ўз нутқида Совет Иттифоқи Қаҳрамони И. Н. Левченко. — Ёзувчининг юраги қаттиқ бўлиши керак, дейишади. Мен эса, ёзувчи бўлишдан ташқари онаман ҳам. Онанинг кўзлари ўлиб ётган болаларни кўрганида унинг қалбидаги қон туғён кўтаради... Мен ўлдирилган болаларни кўрдим, оналарнинг аламли оҳ-фарёдларини ва Америка бомбардимончилари кезиб юрган Вьетнам осмонига қараб айтилган қарғишларни, оналарнинг қарғишларини эшитдим.

— Биз шуни жуда яхши биламизки, —деди сўзини давом эттириб ўртоқ Левченко, — ўз ватанини қутқариш учун курашга отланган халқнинг матонати енгилмайди. Иккинчи жаҳон урушида ҳалок бўлган ва майиб бўлиб қолган миллион-миллион кишиларнинг қони, оналар қалбидаги асло битмайдиган жароҳатлар, интиқом талаб қилдилар ва гитлерчи ҳарбий жиноятчилар қора курсига ўтқазилди. Вьетнамда тўкилаётган қон ҳаққоний интиқом талаб қилмоқда. Тўхта агрессор!

ВЛКСМ Москва шаҳар комитетининг секретари В. П. Трушин бундай деди: Барча совет ёшлари сингари ёш москваликлар ҳам зарур бўлиб қолса, қўлларига қурол олиб ўзларининг вьетнамлик ўртоқлари ва қардошлари билан бир сафда, ёнма-ён туришга тайёрдирлар.

Сўнгра мажлис аҳли томонидан самимий кутиб олинган Вьетнам Демократик Республикасининг СССР даги элчиси Нгуен Ван Кин нутқ сўзлади. У, ҳозир бўлганларга ва улар орқали бутун совет халқига бутун Вьетнам халқидан жанговар бирдамлик ва энг самимий қизғин миннатдорчилик сўзларини топширди.

Вьетнамдаги жиддий вазиятнинг сабаби, деди элчи, Америка империалистларининг агрессиясидир. Мана 10 йилдан ошдики, Жанубий Вьетнам халқи Америка агрессиясига қарши қаҳрамонона ва матонатли кураш олиб бормоқда.

Қўшма Штатларнинг Вьетнамдаги уруши талончиликдан иборат мустамлакачилик урушидир. Америка қўшинлари кўпгина районларни босиб олиш ва айни маҳалда озодлик армиясига қарши зарбдор куч вужудга келтириш учун Жанубий Вьетнамга бостириб кирди.

Америка агрессорлари кескин курашга қўзғалган халқни тиз чўктиришнинг уддасидан чиқа олмагач, энг ваҳшиёна, энг шафқатсиз воситаларни ишга солишдан тап тортмаяптилар. Американлик агрессорлар, Шимолий Вьетнамда ҳам, Жанубий Вьетнамда ҳам соат сайин ажал уруғини сочиб, Вьетнам халқига қарши кўз кўрмаган ва қулоқ эшитмаган жиноятларни қилмоқдалар.

АҚШ авиация билан флотдан фойдаланган ҳолда, Вьетнам Демократик Республикасига қарши уруш бошлади. Яқинда американлик агрессорлар АҚШ президенти Жонсоннинг буйруғи билан пойтахт Ханой ва Хайфон атрофидаги жойларни бомбардимон қилиш учун Америка самолётларининг кўп сонли группаларини юбориб, ўз эскалациясида яна бир вахшиёна поғонага кўтарилди. Америка империалистларининг суверен социалистик мамлакат бўлган Вьетнам Демократик Республикасига қарши вайронгарчилик келтирувчи уруши Вьетнам хусусидаги 1954 йилги Женева битимларини ва халқаро ҳуқуқларнинг барча нормаларини жуда қўпол равишда бузишдир. Бу уруш — социалистик лагерга ва барча тинчликсевар мамлакатларга сурбетлик билан қилинаётган дағдағадир.

Америка империалистларининг жиноятkорона ҳаракатлари Вьетнам халқининг дилидаги ўтли ғазабни кучайтириб, уни душман билан яна ҳам қаттиқроқ жанг қилишга, шу тариқа душманни ўз жиноятлари эвазига товон тўлашга мажбур этишга ундаяпти, холос.

Қардош совет халқи Вьетнам халқининг ўз ватанини қутқариш учун Америка империалистларига қарши олиб бораётган курашига хайрихоҳлик билдирмоқда ва унга жуда катта мадад бермоқда. Совет Иттифоқи ҳукумати Америка ҳукуматининг хатарли сиёсатини неча марталаб қаттиқ қоралади, ўз ҳаққоний ишини ҳимоя қилишда Вьетнам халқига тобора кўп миқдорда ва ҳар тарафлама ёрдам кўрсатишга қарор берганлигини неча марталаб таъкидлади.

Совет Иттифоқининг ва бошқа қардош социалистик мамлакатларнинг мадади Вьетнам халқига қудратли илҳомбахш таъсир кўрсатмоқда ва унинг жанговар кучларини мустаҳкамламоқда.

Пировардида элчи Вьетнам халқининг ўз ватанини қутқариш учун америкалик империалистларга қарши олиб бораётган курашида жуда катта, бебаҳо ва ҳар тарафлама ёрдам ҳамда мадад кўрсатаётган Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, ҳукумати ва халқига чуқур миннатдорчилик билдирди.

Сўнгра қизғин қарсаклар билан кутиб олинган Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронтининг СССРдаги доимий ваколатхонаси бошлиғи Данг Куанг Минь сўзга чиқди.

Жанубий Вьетнам халқи, деди у, Женева битимларини амалга ошириш учун, тинчлик, миллий мустақиллик ва демократия учун 12 йилдан бери зўр бериб мардонавор кураш олиб бормоқда.

Ана шу йиллар мобайнида америкалик агрессорлар Женева битимини доимо ва тобора сурбетлик билан бузибгина қолмай, шу билан бирга халқаро ҳуқуқнинг энг оддий нормаларини қўпол равишда топтадилар, социалистик лагерга ва бутун инсониятга дағдаға қилиб келдилар. Америка агрессорлари урушни кучайтириш билан бир вақтнинг ўзида ўзларининг ҳарбий жиноятларини ниқоблаш учун тинч музокаралар деган сохта гаплар атрофида алдамчиликни авжига чиқармоқдалар. Улар Жанубий Вьетнамда «сайлов» деган луттибозликни ишга солишга қарор қилиб қўйдилар.

Агар Америка империалистлари ўзининг Вьетнамдаги агрессия сиёсатидан воз кечиб, Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронтининг 1965 йил 22 мартдаги баёнотида кўрсатилган 5 моддани ҳамда ВДР ҳукуматининг 1965 йил 8 апрелдаги баёнотида кўрсатилган 4 моддали позициясини ҳам оғизда, ҳам амалда тан олса, Вьетнамда тинчлик тикланади. Бу моддалар Вьетнам хусусидаги Женева битимларининг асосий қоидаларини конкрет равишда ифода этган.

Вьетнамдаги агрессив урушни Америка империалистлари бошлади. Вьетнам халқининг адолатли кураши ғалаба қозониб, Америка империалистларининг агрессияси мағлубиятга учраган тақдирдагина Вьетнамда чинакам тинчлик тикланиши мумкин.

Совет Иттифоқи партияси, ҳукумати ва халқи, деб уқтирди Данг Куанг Минь, Вьетнам халқи билан бирдамлик ҳамда унинг адолатли курашини қўллаб-қувватлаш позицияларида аввалгидек ҳозир ҳам сарбаст турибдилар.

Совет Иттифоқининг Вьетнам масаласидаги қатъий позицияси КПСС XXIII съездининг Вьетнам масаласига оид Баёнотида тантанали равишда таъкидланди. Бу позиция ўртоқ Брежневнинг Чехословакия Коммунистик партиясининг XIII съездида сўзлаган нутқида ва ўртоқ Шелепиннинг Монголия Халқ революцион партиясининг XV съездида сўзлаган нутқида ўз ифодасини топди. Умуман олганда бу позиция Вьетнам халқига астойдил мадад кўрсатаётган бутун совет халқининг ҳаракатида ўз ифодасини топган. Варшава пактининг аъзоси бўлган етти социалистик мамлакат Вьетнам масаласи юзасидан қабул қилган баёнотида америкалик империалистларни жиддий равишда огоҳлантирди. Вьетнам Демократик Республикасига тобора кўп миқдорда маънавий-сиёсий мадад ва ҳар тарафлама ёрдам кўрсатишга ўзининг маҳкам бел боғлаганлигини равшан баён қилди ҳамда ВДР ҳукумати илтимос қилгудек бўлса, ўз кўнгиллиларини Вьетнамга юборишга тайёр эканлигини билдирди.

Вьетнам халқи билан бирдамлик ва уни қўллаб-қувватлашдан иборат умумхалқ ҳаракати Совет Иттифоқида ғоят кенг ривож топди ҳамда тобора кескин ва самарали тарзда кўпдан-кўп ва хилма-хил шакллар билан ўз вақтида ўтказилмоқда. Бу ҳол шу йил 20 июлда Вьетнам куни муносабати билан бошланган ҳозирги кампания ва айниқса Москвадаги партия ва жамоат ташкилотлари томонидан бугун Кремлнинг Съездлар саройида ўтказилаётган улуғвор митингда яққол кўриниб турибди.

Жанубий Вьетнам халқи жаҳон халқларининг астойдил ёрдамидан беҳад илҳомланиб, таъсирланмоқда ҳамда Совет Иттифоқи ва бошқа қардош социалистик мамлакатлар томонидан тобора ўз вақтида берилаётган таъсирчан ёрдам ва мадад кучайиб бораётганлиги учун ғоят миннатдор бўлмоқда.

Йиғилиш қатнашчилари якдиллик билан резолюция қабул қилдилар. Резолюцияда улар ВДР территориясини бомбардимон қилишни, шунингдек Жанубий Вьетнамдаги қуролли интервенцияни дарҳол тўхтатишни ва Вьетнам тупроғидан ҳамма қўшинларни олиб чиқиб кетишни, 1954 йилги Женева битимларини қатъиян бажаришни АҚШ ҳукуматидан кескин талаб қилдилар.

Америка агрессорларининг Вьетнамдаги жиноятkорона ҳаракатлари, дейилади резолюцияда, совет кишиларининг юракларида қаҳр-ғазаб ва нафрат тўлқинини мавжлантирмоқда. Шу кунларда кўп миллионли совет халқининг қаҳр-ғазаб билан норозилик билдираётган овози бепоён мамлакатимиз узра янграмоқда. Совет ҳукумати империалистлар агрессиясини даф этиш учун қардош Вьетнам халқига бундан буён ҳам бутун зарур ёрдам ва мададни кўрсатаверишга қаттиқ бел боғлаган. Совет ҳукуматининг бу азми қарори барча совет кишиларининг энг чуқур ҳис-туйғуларини, агрессорларни жиловлаб қўйиш ва ялпи тинчликни ҳимоя қилиш манфаатларига батамом мосдир.

Резолюцияда уқтириб айтиладики, Совет халқи Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар Бухарест кенгашининг Вьетнам ҳақидаги баёнотини астойдил маъқулламоқда ва қўллаб-қувватламоқда. Башарти, ВДР ҳукумати илтимос қилса, бошқа социалистик мамлакатларнинг халқлари қатори совет кишилари ҳам Америка империализмининг босқинчилик агрессиясини даф этишда қардош Вьетнам халқига ёрдам бериш учун ўз кўнгиллиларини Вьетнамга юборишга тайёрдирлар.

АҚШни ва унинг малайларини Вьетнамда фақат бир нарса кутмоқда, у ҳам бўлса — мағлубиятдир! Вьетнам халқининг ҳаққоний иши тантана қилажак! Агрессорлар Вьетнам тупроғидан улоқтириб ташланажак.

Москва жамоатчилигининг йиғилиши совет кишиларининг вьетнамлик қардошлар билан бирдамлигини кўрсатувчи ёрқин намойишга айланиб кетди. Совет кишилари вьетнамлик қардошларга чуқур ҳурмат ва хайрихоҳлик ҳис-туйғуларини изҳор қилмоқдалар. Совет ва Вьетнам халқларининг қардошларча дўстлиги ва жанговар бирдамлиги мустаҳкамдир!

(ТАСС).

ТУҒОНЛАРНИ ЯНА БОМБАРДИМОН ҚИЛМОҚДАЛАР

ХАНОЙ. АҚШ самолётларининг катта группалари 15 июлда Вьетнам Демократик Республикасининг осмон чегарасини бир неча марта бузиб ўтиб, Винь Линь районидаги ва Тхайбинь, Тханьхоа. Намха, Лангшон ва бошқа вилоятлардаги аҳоли яшайдиган бир қанча районларни ва иқтисодий объектларни бомбардимон қилдилар ва ўққа тутдилар. Шу ҳужумлар вақтида АҚШ авиацияси Нинько дарёсидаги тўғонни бомбардимон қилди.

ВЬЕТНАМ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ САВДО ПАЛАТАСИНИНГ МАКТУБИ

ХАНОЙ. Вьетнам Демократик Республикасининг савдо палатаси турли мамлакатларнинг барча савдо палаталарига, халқаро савдога кўмаклашувчи жамиятларга, ҳамда савдо ва денгизда қатнов ташкилотларига мактуб йўллаб, шу мактубда Америка самолётларининг Хайфон портидаги ва Хавлонг кўрфазидаги чет эл кемаларига нисбатан яқинда қилган иғвогарлик ҳаракатларини қоралади.

Ер куррасидаги футбол шинавандаларининг бутун диққат эътибори шу кунларда футбол ватани — Англияга қаратилган. Ҳар бир ўйин натижасини сабрсизлик билан кутишяпти. Бир неча шаҳарда навбатдаги VIII жаҳон чемпионати ўйинлари давом этяпти.

САНДЕРЛЕНД. СССР — Италия матчи совет футболчилари фойдасига 1:0 ҳисобида тугади. Суратда: дарвозабон Л. Яшин италияликлар ҳужумини қайтармоқда. Пастдаги суратда совет футболчилари тренировка пайтида. Олдинда М. Хурцилава ва В. Гетмановлар.

ЮПИ—ТАСС телефотолари.

БУХАРЕСТ КЕНГАШИДАН КЕЙИН

Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитети кенгашининг якунлари тўғрисида жаҳондаги том маъноси билан ҳамма мамлакатларнинг сиёсий доиралари баён қилган фикрлар бу кенгашнинг жуда катта аҳамиятга эга эканлигини кўрсатади. Бу тамомила табиий бир ҳол. АҚШнинг Вьетнамдаги агрессияси муносабати билан қабул қилинган баёнот ҳам, Европада тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш тўғрисидаги декларация ҳам ҳозирги халқаро аҳволнинг энг муҳим масалаларига тааллуқлидир.

Америка матбуоти ва бошқа мамлакатларнинг буржуазияга содиқ бўлган матбуоти кенгаш қатнашчилари Американинг Вьетнамдаги агрессиясига нисбатан «жуда қаттиқ йўл тутганлиги» тўғрисида бир ёқадан бош чиқариб шов-шув кўтарди. Аммо, барча соф виждонли кишилар гитлерчиларнинг геноцид стратегиясини қайтадан тиклаб, бутун-бутун районларни напалм билан ёндираётган, ҳамма ёқни заҳарлаб, бомба ва ракеталар билан вайрон қилаётган, ҳеч гуноҳи бўлмаган кексалар, хотин-қизлар ва болаларни қириб ташлаётган ҳозирги Америка раҳбарларига нисбатан бошқача қандай муносабатда бўлиш мумкин, деган ҳақли саволни ўртага қўймоқдалар.

Вьетнамдаги ёнғиннинг мудҳиш аланғаси Европа давлатлари ўртасидаги муносабатларга ҳам таъсир кўрсатмоқда. Европада дарҳол ҳал этилиши лозим бўлган кескин проблемалар кўп. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари «Европада тинчлик программаси»ни илгари суриб, Европа халқларини бир жойга тўпланиб музокаралар олиб боришга ва Европага доир ишларини муҳокама қилишга даъват этмоқдалар. Европа жамоатчилигининг прогрессив доираларигина эмас, балки кўпгина сиёсий ва давлат арбоблари ўртасида ҳам ана шу фикрнинг тарафдорлари кўпаймоқда. Бу таклифнинг нечоғлик мақбул ва нечоғлиқ жозиба кучига эга эканлигини шу нарсадан билиб олиш мумкинки, ўзининг реваншчилик планларидан воз кечишни истамаётган Бонннинг расмий доиралари ҳам ҳийла-найранг ишлатишга мажбур бўлдилар. Германия Федератив Республикаси ҳукуматининг вакили матбуот конференциясида Декларацияда баён қилинган таклифга «ижобий қараганлиги»ни айтган ҳолда, бир қанча шартларни ўртага қўйди. Бу шартлар аслида ана шу кенгашни барбод қилиш мақсадини кўзда тутади. Бонннинг фикрича, бундай кенгашни Америка Қўшма Штатларининг иштирокисиз ўтказиш мумкин эмас эмиш ва бу кенгаш Германия Федератив Республикасининг «тинчлик нотаси» деб аталган нота руҳида ўтказилиши керак эмиш. Маълумки, бу нота Германиянинг 1937 йилдаги чегараларини тиклаш ҳақидаги реваншчилик талабларини ва Ғарбий Германия ҳарбийларининг ядро қуролига эга бўлиш ҳақидаги талабларини илгари суради.

Шундай қилиб декларация ўзининг дастлабки фойдали ишини қилди — Ғарбий Германия реваншчилари ва уларнинг Америкадаги ҳомийлари ўтказиб келаётган сиёсат риёкорликдан иборат эканлигини яна бир марта фош қилишга ёрдам берди.

Бухарест кенгашининг энг муҳим якунларидан бири шуки, у, Европадаги социалистик мамлакатларнинг жипслигини, уларнинг халқаро аҳволга баҳо беришда ва энг муҳим сиёсий проблемаларга муносабат масаласида бирдам эканликларини намойиш қилди. Шуни айтиш керакки, буржуа пропагандистлари кенгаш арафасида ҳам, кенгаш давом этиб турган кунларда ҳам кенгашнинг мақсадлари тўғрисида, хусусан Варшава шартномаси ташкилотида қандайдир «келишмовчиликлар» борлиги тўғрисида бўлмағур гапларни кўп тўқидилар. Кенгаш ҳужжатларининг якдиллик билан қабул қилинганлиги қалбакичиларни шарманда қилиб қўйди. Бухарест кенгаши уруш оловини ёқувчи империалистларга қарши, тинчликни ҳимоя қилиш учун бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилаётган Европадаги социалистик мамлакатларнинг куч-қудрати ва бирдамлигини жуда яққол намойиш қилди.

К. БЕЛЯЕВ.
(ТАСС).

БАРАКАЛЛА, „ПОЛИТОТДЕЛ“

Ҳурматли футбол ишқибозлари, мамлакат биринчилиги учун «А» класси иккинчи лигасида қатнашаётган «Политотдел» командаси ўйинлари ҳақида фикр юритишдан олдин, турнир жадвалига бир назар ташлайлик.

Бугунгача командаларнинг турнир жадвалидаги аҳволи қуйидагича:

Командалар	У.	Ю.	Д.	М.	Т.	О.
«ПОЛИТОТДЕЛ»	16	10	3	3	20—12	23
«Уралмаш» С.	16	9	4	3	23—11	22
СКА Х.	14	9	3	2	17—7	21
«Локомотив» Ч.	16	6	6	4	17—10	18
«Луч» В.	15	8	1	6	17—12	17
«Строитель» А.	14	7	3	4	16—15	17
«Строитель» У.	15	4	8	3	18—16	16
«Олға» Ф.	13	4	7	2	21—12	15
«Темп» Б.	15	6	3	6	16—17	15
СКА Нс.	15	5	4	6	11—12	14
«Звезда» П.	16	4	5	7	15—18	13
«Иртиш» Ом.	15	5	3	7	13—18	13
«Шахтёр» Қ.	13	5	2	6	13—12	12
«Кузбасс» К.	14	4	4	6	13—17	12
«Энергетик»	15	3	6	6	16—25	12
«Торпедо» Тм.	15	4	3	8	13—21	11
«Нефтяник» Ф.	15	2	6	7	10—16	10
«Восток» У—К.	16	2	3	11	11—29	7

Мана энди ҳарқанча баҳслашсак фикр юритсак бўлади. «Политотдел»ни турнир бошида кўриб қувонгандирсиз, кўриб турибмиз, қувончингизни яшираолмаяпсиз, хурсандсиз «Баракалла Политотдел» ғолибона юришингни давом эттиравер, сени «Пахтакор» каби ғолиблар сафида кўришни орзу қиламиз деяпсиз.

Эртадан кейин қишлоқ футболчилари ўз майдонларида Владивостокнинг «Луч» командаси билан учрашадилар. Бу ўйин биринчи мавсумнинг энг сўнггиси бўлади. Ярим йўл босиб ўтилди. Кескин ва шиддатли олишувларнинг ярми орқада қолди.

Хўш, политотделчилар бундай муваффақиятга қандай қилиб эришдилар? Бу саволга жавоб беришдан олдин командадаги интизомни, таълим-тарбия ишларининг яхши йўлга қўйилганлигини, қолаберса, ўйинчиларнинг бир-бирига бўлган ҳурматини айтиб ўтиш керак. Команда тренерлари Чен Ир Сон ва Идгай Тазетдиновлар аҳил, иноқ, уюшган коллектив тузаолдилар. Мавсум бошланишидаёқ камчиликларни бартараф этишга ҳаракат қилдилар. Ҳатто ўз майдонларида биринчи ўйинни дуранг қилиб, иккинчисида ютқазиб қўйганда ҳам тушкунликка тушмадилар, тезда бурилиш ясашга, резервни тўла ишга солишга ҳаракат қилдилар.

Агар «Пахтакор» футболчилари шу кунгача мағлубиятсиз келаётган бўлсалар, политотделчилар ҳам ўзларининг «рекорд»лари билан ҳақли равишда фахрланаолдилар. Ўзининг уйини, рақиб майдонидами бунинг фарқига бормай, кетма-кет саккиз ўйинда ғалаба қозонишнинг ўзи бўлмайди! Саккиз ўйиндан 16 очко олиш катта маҳорат, куч ва билимни талаб қилади. Ана шу куч қишлоқ футболчиларида топилди. Ҳимоячилар А. Рем, С. Семёнов, Варламов, ярим ҳимоячилар Ёқубов ва Чистяков, ҳужумчилар Д. Ан, В. Чаплигин, В. Кесло ва бошқалар ўйиндан ўйинга маҳоратларини ошириб бормоқдалар, чиройли ўйинлари билан ишқибозларни мамнун этмоқдалар.

«Политотдел» футболчилари! Сизларнинг биринчи даврадаги шижоатингизга, маҳоратингизга ишқибозлар юқори баҳо бериб, «колхоз футболчиларига қойил қолмоқдалар. Сизлар эса бу мақтовлардан эсанкирамай, турнир жадвалидаги ютуқларингизни кўпайтираверинг.

Кузда сизларни «А» класси биринчи лигасига ўтувчи даъвогарлар сафида кўриш ниятдамиз.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

20 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — Фрунзе кўрсатади.

19.00 дан — Тошкент кўрсатади. «Пахтакор» (Тошкент) — «Локомотив» (Москва) командалари ўртасида футбол, танаффус вақтида — Телевизион янгиликлар (рус, ўзбек тилларида).

20.45 дан — Фрунзе кўрсатади.

Москва кўрсатади

(тажриба тариқасида)

00.20 — Футбол бўйича жаҳон биринчилиги. СССР — Чили командалари ўртасида (Англиядан).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Тошкент кўрсатади

Ўзбек тилида: 18.00 — Кичкинтойлар даврасида, 18.30 — Тошкент янгиликлари, 18.45 — Жаҳон халқлари куйлари, 19.25 — Узоқ соҳилларда (бадий фильм).

Рус тилида: 20.55 — Майя Кристалинская куйлайди, 21.30 — Тошкент янгиликлари, 21.40 — Егор Буличов ва бошқалар фильм-спектаклининг 2-серияси.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/VII да Уғил уйлантириш, 21/VII да Нодира.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Қайрағоч остидаги севги — САНЪАТ САРОЙИ, «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кундуз соат 1, 3 ва кеч 7 да).

Учиш кунлари — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 4 ва кеч 9-45 минутда).

Кечирасиз, сизни ўлим кутади — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Бева-қайлиқлар — НАВОИЙ номли (кеч соат 8-20 минут ва 10 да).

Том тоғанинг кулбаси — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6-15 минутда).

Қуёнчалар ҳақида — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8-45 минут ва 10 яримда).

Қайрағоч остидаги севги — «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч соат 8-45 минутда).

Учиш кунлари — КАФАНОВ номли.

Тошкент кооператив техникуми

1966/67 ўқув йилига
ЎҚУВЧИЛАР
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум: саноат ва озиқ-овқат товарлари, саноат товарлари, озиқ-овқат товарлари, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, маданий товарлар бўйича товароведлар, матлубот кооперацияси бухгалтерлари, умумий овқатланиш корхоналари технологларини тайёрлайди.

Аризалар Тошкент шаҳар, Циолковский кўчаси, 325-уйда ва Фарғона шаҳар, Калинин кўчаси, 2-уйда 31 июлгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари 1 августдан бошланади.

ТОШКЕНТ ПОЧТАМТИ

телеграфистлар, шаҳар алоқа бўлимларида ишлаш учун операторлар тайёрлайдиган

3 ОЙЛИК

КУРСГА

8—10 синф ҳажмида маълумоти бўлган қизлардан

ШОГИРДЛАР
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Шогирдлар стипендия билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Крилов кўчаси, 4-уй, телефон В-3-12-64.

ТОШКЕНТ ВАГОН-РЕСТОРАНЛАР КОРХОНАСИГА

ошпазлар, идиш-товоқчи аёллар, ошхона ишчилари, уборщицалар, омборчилар, кассирлар, склад мудири, калькуляторлар, старший бухгалтер, ҳисобчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Привокзальная кўчаси, 9-уй, 3-қават, кадрлар бўлими.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Партия турмуши — В35811, Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — В33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 08614. ИНДЕКС 64969. Г. 1162.